

Årsredovisning 2025

Avfall & Återvinning SKARABORG

Innehåll

Sammanfattning	3
Ordföranden har ordet	5
Förvaltningsberättelse	7
Översikt över verksamhetens utveckling	7
Organisation	8
Styrning och uppföljning	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	14
Händelser av väsentlig betydelse	15
Förväntad utveckling	18
Väsentliga personalförhållanden	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	22
Balanskravsresultat 2025	27
Ekonomiska rapporter	29
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	31
Noter och tilläggsupplysningar	32
Driftredovisning	37
Investeringsredovisning	41
Bilaga 1 Insamlade och behandlade mängder	43
1. Avfallsmängder inom Sverige och EU	43
2. Hanterade mängder inom A&ÅS	44
3. Avfallsbehandling	51
Godkänd av kommunfullmäktige	60

Sammanfattning

Händelser under året

EU-direktiv och svensk lag kräver mer och noggrannare sortering.

- Under året infördes separat insamling av textilavfall och fiskeredskap av plast.
- Sortera säcken infördes på ÅVC Tibro och ÅVC Odenslund.
- Nivåmätare är installerade på samtliga insamlingsplatser för att optimera hämtningsfrekvenser och få data på hur insamlingsplatserna används.
- Fastighetsnära insamling av förpackningar samt utsortering av matavfall är infört för flerbostadshus i kommunerna Gullspång, Götene, Hjo, Mariestad, Skara, Skövde och Tibro.

Efter test av olika fraktionsindelningar och hämtningsintervall för småhus har beslut fattats om att insamling vid småhus ska göras med 50/50 fördelade kärl inom förbundet.

- Mat- och restavfall i 240 literskärl med hämtning varannan vecka.
- Pappers- och plastförpackningar i 370 literskärl med hämtning var fjärde vecka.

Årets resultat

Resultatet för året är 0,5 miljoner kronor. Soliditeten uppgår till 29 procent och utan byte av redovisningsprincip hade soliditeten varit 59 procent. Enligt införd redovisningsprincip bokas taxeintäkter som överstiger kostnaderna upp som skuld till taxekollektivet och det ger en mer rättvisande bild av förbundets ekonomi. Samlad skuld till taxekollektivet är 52,3 miljoner kronor. Skulden kommer att minskas när fastighetsnära insamling av förpackningar samt obligatorisk matavfallssortering införs i förbundets kommuner.

Att förbundets uppdrag utökas leder till att både omsättning och balansomslutning har ökat de senaste åren och förväntas öka ytterligare kommande år.

Förväntad utveckling

Avfallssektorn är under förändring och går mot mer och noggrannare sortering. Sverige når inte EU:s materialåtervinningsmål. Fler lagändringar är att vänta.

Invånarna förväntar sig en högre servicegrad samtidigt som taxorna ska hållas låga. En utmaning, för fastighetsägare och småhusägare, är att hitta ytor som behövs för att möjliggöra hantering som svarar upp mot kraven på sortering och insamling. Införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar samt obligatorisk sortering av matavfall innebär investeringar i fler kärl och fler sopbilar. Direktionen har tagit beslut om att mer av insamlingen ska ske i egen regi.

Flera kommuner planerar för att långsiktigt bygga ny ÅVC, antingen på befintlig plats eller på ny plats.

Ordföranden har ordet

Nu har vi stängt böckerna för verksamhetsåret 2025 – året då förändrade lagkrav kring utsortering av textilier fick våra återvinningscentraler att svämma över av kläder men utan att det egentligen fanns en stabil mottagare för allt som kom in. Textilierna som lämnades skulle antingen återanvändas, återvinnas eller gå raka vägen till ett värmeverk, men vem skulle göra den sorteringen? Det här är ett av flera exempel på när en ambitiös avfallslagstiftning möter verkligheten – i det här fallet i form av en bristande infrastruktur och en svag efterfrågan på det som lämnades in.

*Adam van Stam,
ordförande*

Annan lagstiftning som påverkat vår verksamhet är den fastighetsnära insamlingen av förpackningar (FNI) som ska införas år 2027. Arbetet med utredning och implementering av FNI har fortsatt under året, och vi börjar nu få en plan för hur vi kan införa förändringarna på ett hållbart sätt i samtliga av våra medlemskommuner. Syftet med FNI är att minska vår kollektiva klimatpåverkan genom att förpackningar återvinns och blir nya produkter, istället för att de hamnar i restavfallet och eldas upp. Utsortering av förpackningar, särskilt plast och papper, innebär både en miljömässig och ekonomisk vinst, då vi får ersättning för insamlade förpackningar medan vi tvingas betala för att göra oss av med restavfall.

Under året har vi mottagit rapporten för Gullspångsprojektet, som syftar till att testa olika lösningar för FNI för småhus och vi har även startat ett nytt projekt på Torsö för att testa andra sätten att lösa frågan på. Utöver smarta tekniska lösningar har vår främsta lärdom varit att mängden glas är för liten för att hämtas fastighetsnära. Mängden insamlat glas är i samma volym som före FNI, men av sämre kvalitet. I praktiken skulle insamling av glas fastighetsnära varken vara ekonomiskt eller miljömässigt hållbart, utan istället innebära onödiga transporter och inköp av extra sopkärl.

Lagstiftarens intention är god, men en utbyggnad av fastighetsnära insamling av just glas men även metall skulle i praktiken driva kostnader och öka våra utsläpp istället för att effektivisera insamlingen och minska vår klimatpåverkan. Kommunalförbundet tolkar lagstiftningen utifrån verkligheten och lagstiftarens intention och därför kommer våra kommuner tillämpa ett undantag från att samla in glas och metall fastighetsnära. Det innebär att småhusägare inte

behöver upplåta plats för ett till mestadels tomt kärl, samtidigt som våra insamlingsprocesser blir effektivare.

2025 var året då inflationen på riktigt besegrades. Efter år av kraftiga höjningar kunde vi äntligen fatta beslut om sänkt taxa genom justeringar av miljöstyrande avgifter. I praktiken sänker detta kostnaden för de fastighetsägare som vill göra rätt. Arbetet med att effektivisera verksamheten har fortsatt, och under hösten har vi installerat sensorer i våra containrar på de lättillgängliga insamlingsplatserna. Med hjälp av sensorer och artificiell intelligens övervakas och prognostiseras fyllnadsgraden, vilket ger underlag för transportoptimering. Det leder till färre transporter och minskar risken för att det är fullt när medborgarna vill komma och lämna sina förpackningar.

Ett sista avgörande beslut jag vill lyfta från året är att insamlingen av avfall ska ske i egen regi. Det ger oss inte bara möjlighet att löpande förbättra insamlingen, utan ökar även vår motståndskraft i händelse av kris. Avfall och Återvinning har sedan tidigare beslutat att vår personal ska vara krigsplacerad eftersom vår verksamhet är avgörande för att samhället ska fungera. Vikten av att lösa avfallsfrågan även i krigstid märks tydligt i vårt samarbete med Ukraina genom projektet *Waste Management for Ukraine*. Där satsas resurser på att bygga upp en motståndskraftig avfallshantering– för avfall är en resurs, särskilt när resurserna är knappa.

Avslutningsvis vill jag som ordförande säga att jag är stolt över det arbete som våra anställda har utfört under året. Det har bidragit till en lägre taxa, minskad klimatpåverkan och en säkrare värld.

Adam van Stam

Ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

(tkr)	2025	2024 ¹	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	283 603	267 626 ²	215 749 ³	223 897	180 793
Verksamhetens kostnader	-268 971	-254 597	-223 846	-218 468	-177 133
Finansnetto	290	218	371	1	2
Årets resultat	526	0	-7 726	5 429	3 660
Resultatutveckling (%)	0,0	8,0	-4,0	2,0	2,0
Balansomslutning	171 128	126 261	105 058	105 272	83 473
Investeringar	41 707	17 193	13 975	25 685	471
Långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Skuld till taxekollektivet	52 332	18 456			
Likvida medel	18 978	7 992	12 366	27 553	34 474
Kassalikviditet	82,3%	106,7%	105,5%	126,6%	140,2%
Eget kapital	49 044	48 518	42 790	50 516	36 589
Soliditet (%)	29%	38%	41%	48%	44%
Antal anställda	88	80	69	62 ⁴	56

¹ Siffrorna för år 2024 är omräknade utifrån förändrad redovisningsprincip från år 2025.

² Från och med 2024 är förbundets uppdrag utökat med insamling av förpackningar från hushåll. Intäkterna för uppdraget är 38,8 mnkr år 2024.

³ Från och med 2023 bokförs kommunernas kostnader och intäkter för sluttäckning som fordran respektive skuld hos förbundet i stället för att redovisas via resultaträkningen. Det innebär att intäkter och kostnader är lägre år 2023 än 2022. Effekt 15,6 mnkr lägre intäkter/kostnader.

⁴ Korrigerad från årsredovisning 2022.

Organisation

Kommunalförbundet

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning

Skaraborg (A&ÅS) består av kommunerna

Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene,

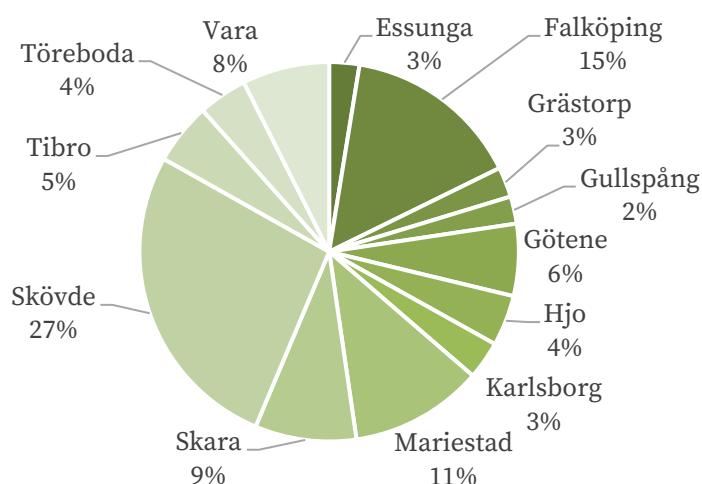
Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro,

Töreboda och Vara. Förbundet bildades år 2000

och har successivt vuxit till att nu omfatta större

delen av gamla Skaraborg, med 13

medlemskommuner och drygt 216 000 invånare.

Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till invånarantalet i respektive kommun den 31 december året innan.

Medlemsandelar 2025 – invånarantal 2024-12-31

Politisk ledning

Kommunalförbundet leds av en direktion där varje medlemskommun representeras av en

ledamot och en ersättare. Skövde kommun innehar ordförandeposten. Direktionens

presidium består av ordförande och tre vice ordförande, där posterna som vice ordförande

alternerar årligen mellan övriga medlemskommuner. Ordförande under 2025 var Adam van

Stam (S) och vice ordförande Maria Toll (C) från Grästorp, Anna-Karin Johansson (C) från

Tibro och Thomas Boethius (M) från Töreboda.

Revisorer

Medlemskommunerna utser växelvis två revisorer och för mandatperioden 2023-2026 är Anders Johansson (pol. obunden) från Karlsborg och Camilla Rydberg (M) från Götene utsedda till revisorer.

Uppdrag

Kommunalförbundets ändamål är att ansvara för det kommunala ansvaret enligt Miljöbalkens 15 kap 20-21 §§. Kommunalförbundet ska skapa en långsiktigt hållbar organisation för insamling och hantering enligt det kommunala ansvaret.

Kommunalförbundet ska i samarbete med medlemskommunerna aktivt verka för hållbar utveckling och bidra till samhälls-, miljö- och kundnytta inom sin verksamhet.

Kommunalförbundet ska i sin verksamhet och i samverkan med medlemskommunerna utgå från EU:s avfallshierarki och nationella, regionala och lokala miljömål.

Kommunalförbundet har i uppdrag att:

- samla in och hantera avfall från hushåll och verksamheter som medlemskommunerna är skyldiga att svara för enligt 15 kap 20-21 §§ Miljöbalken med tillhörande lagstiftning.
- bistå medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom avfallshantering och det avfallsförebyggande arbetet,
- bereda en gemensam renhållningsordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter som sedan antas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige,
- bidra till genomförande och uppföljning av avfallsplanen enligt den ansvarsfördelning som framgår av densamma,
- medverka i samhällsplaneringen hos medlemskommunerna i syfte att tillsammans skapa förutsättningar för framtidens avfallshantering och god samhällsplanering med hög service till hushåll och näringsliv. Detta kan ske genom samarbete och samordning med medlemskommunerna om fysisk planering och skapande av attraktiva hållbara bebyggelsemiljöer,
- ansvara för att hushållen får information om avfallsförebyggande åtgärder enligt Naturvårdsverkets föreskrifter,

- anordna möte mellan förbundsdirektör och medlemskommunernas kommunchefer eller motsvarande minst två gånger per år i syfte att stärka samarbetet mellan förbundet och medlemskommunerna.
- vid behov bjuda in medlemskommunerna till dialog.

Privata utförare

Kommunalförbundet anlitar flera privata utförare för olika delar av förbundets uppdrag. De största år 2025 är:

- Ohlssons i Landskrona AB, för insamling av hushållsavfall och latrin i Essunga, Falköping, Grästorp, Götene, Skara och Vara.
- Skövde energi, för behandling av brännbart avfall och restavfall i kommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro och Töreboda.
- XR Miljöhantering, för insamling av förpackningar och returpapper från lättillgängliga insamlingsplatser (LIP) och ÅVC i samtliga medlemskommuner, drift och skötsel av ÅVC Tibro, hyra av omlastningshall för förpackningar samt hämtning/behandling av farligt avfall och transporter av avfall i kommunerna Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Tibro och Töreboda.
- PR Slamsugning AB, för insamling av enskilda avlopp i samtliga medlemskommuner.
- Remondis AB, för insamling av hushållsavfall och latrin i Hjo, Karlsborg, Tibro och Töreboda samt för insamling av mat- och restavfall i krantömmande behållare i samtliga medlemskommuner fram till och med oktober 2025.

Styrning och uppföljning

Styrdokument

Förbundets verksamhetsområde regleras av EU:s direktiv och lagstiftning, den svenska Miljöbalken och avfallsförordningar, förpackningsförordningar samt förbundets avfallsföreskrifter och avfallstaxa. Den interna styrningen sker främst utifrån

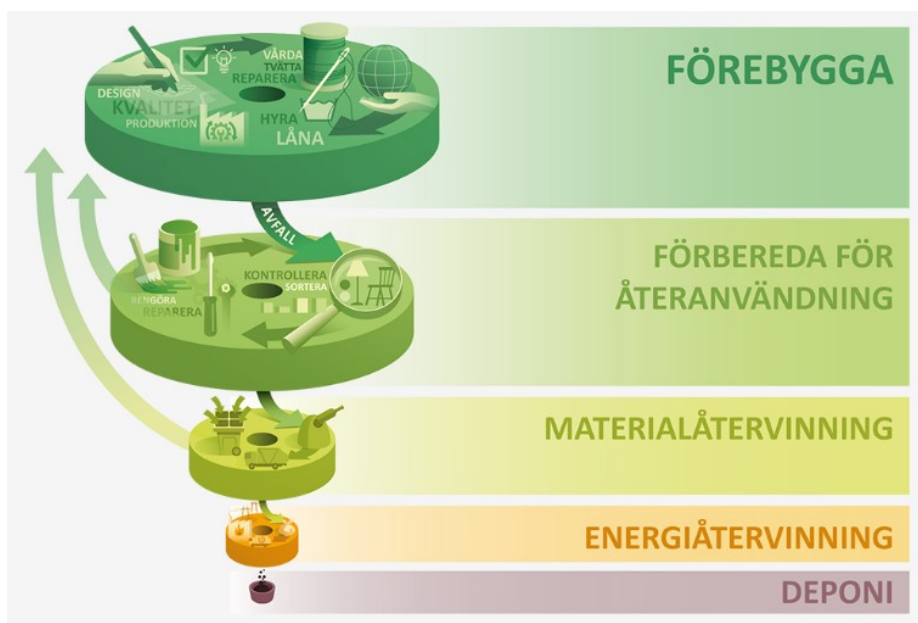
styrdokumenterna förbundsordning, avfallsplan, verksamhetsplan, budget samt internkontrollplan.

Direktionen beslutar årligen om verksamhetsplan, budget och internkontrollplan.

Verksamhetsplanen innehåller vision, verksamhetsidé, övergripande mål samt verksamhetsmål för tre år i taget. Budget och verksamhetsplan beslutas varje år i november.

Avfallshierarkin

Avfallshierarkin visar prioriteringsordningen för lagstiftning och insatser inom avfallsområdet. Avfallshierarkin är gemensam för hela EU. Enligt avfallshierarkin ska avfall alltid först och främst förebyggas.

Vision

Visionen beskriver vad förbundet eftersträvar att uppnå i framtiden. Det är en utmanande vision och vi arbetar mycket med våra kunder för att få rätt sortering, både i sopkärlen och på återvinningscentralerna.

Vi är en av de ledande i Sverige inom kommunal avfallshantering och alla våra invånare sorterar rätt!

Verksamhetsidé

Vår verksamhetsidé är en övergripande beskrivning av den verksamhet vi bedriver, vilka vi är till för och vad som kännetecknar inriktningen på vårt arbete.

Vi säkerställer medlemskommunernas insamling och återvinning av hushållsavfall till vår gemensamma nytta. Vi bedriver verksamheten med god service på ett miljöriktigt och effektivt sätt.

Verksamhetsplan

Verksamhetsplanen löper för tre år i taget men revideras årligen av direktionen.

Verksamhetsplanen är indelad i fyra olika perspektiv och i varje perspektiv finns övergripande mål och utifrån dem tas särskilda verksamhetsmål fram. De olika perspektiven är verksamhet och miljö, kund, medarbetare samt ekonomi.

Verksamhets- och miljöperspektivet

Verksamhets- och miljöperspektivet innebär att A&ÅS ska bedriva en miljöriktig och effektiv verksamhet. Vi strävar efter att ligga i framkant för att optimera verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.

Kundperspektivet

Kundperspektivet innebär att vår verksamhet kännetecknas av god service, hög tillgänglighet, enkelhet och flexibilitet.

Medarbetarperspektivet

Medarbetarperspektivet innebär att A&ÅS ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö där medarbetarna utvecklas i sina roller och ger god service till våra kunder.

Ekonomiperspektivet

Ekonomiperspektivet innebär att vi arbetar så kostnadseffektivt som möjligt och strävar efter att ha låga avgifter för vår verksamhet.

Internkontroll 2025

Årligen genomförs ett antal kontroller av den egna verksamheten enligt internkontrollplan.

Kundregister:

Kund- och fakturauppgifter har gått igenom för kunder med enskilda avlopp i Grästorps kommun. 105 kunder saknade sophämtning alternativt matavfallskärl enligt registret. 50 har startat sophämningsabonnemang eller delar med annan kund/anläggning. 26 har uppehåll eller dispens, 29 ärenden är under utredning eller kvarstår att följa upp det brev kunden fått om att sophämtning saknas.

Validering vågsystem:

Samtliga egna fordonsvågar har validerats.

Nyttjande av "bilpool":

Under 2025 har förbundet haft 7 personbilar tillgängliga för tjänsteresor. Fyra av dessa har varit knutna till enhetscheferna vid återvinningscentralerna (ÅVC) samt insamling. Tre fordon är placerade på Rådmansgatan.

För att möta det ökade behovet av platsbesök hos fastighetsägare, i samband med övergången till fastighetsnära insamling, togs ett nytt fordon i bruk i november. Detta fordon ingår dock inte i årets sammanställning.

De 7 bilarna har i genomsnitt körts 1 400 mil vardera under året.

Bluffakturor

För att minimera risken för att falska eller felaktiga fakturor betalas följs en rutin. Innan upplägg av leverantör och innan betalning av faktura kontrolleras att leverantören inte är med på Svensk handels varningslista eller är anmälda för bedrägeri eller liknande. Varje faktura hanteras av minst två personer inom förbundet, en granskningsattestant och en beslutsattestant. Innan beslutsattest ska det kontrolleras att pris och mängder stämmer.

Stickprov har gjort på 17 leverantörsfakturor, som har hanterats korrekt.

Avgifter mottagande av verksamhetsavfall:

Det är svårt att med säkerhet bedöma mängden avfall som verkligen lämnas i förhållande till de återvinningskort som lösts på de ÅVC:er som saknar våg.

Omfattning av kundförluster

Kundförlusterna uppgick till 331 tusen kronor, vilket motsvarar 0,1% av totala intäkter år 2025. Utöver kundförlusterna har 290 tusen kronor reserverats som osäkra fordringar i bokslutet.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsfaktorer

Avfallssektorn är under förändring. Omställningen mot en cirkulär ekonomi får konsekvenser bland annat i form av ny lagstiftning, skatter och avgifter. EU-direktiv ska implementeras i svensk lagstiftning och innebär mer och noggrannare sortering. Sverige når inte EU:s materialåtervinningsmål.

Besluten om kommunalt insamlingsansvar av förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall innebär stora krav på kommunerna att anpassa sin verksamhet på relativt kort tid. Erfarenhet visar att det kan ge stora ökningar i andelen avfall som kan materialåtervinnas.

Insamling av textilier - där kraven i årets början var hårt ställda på alla former av textilier för att under oktober lättas. Nationellt ökade mängden insamlade textilier och så även hos oss. På grund av avsättningssvårigheter blev det en kris för textilåtervinningen och detta ledde till att vår samarbetspartner BjörkåFrihet påbörjade rekonstruktion.

Pensionsförvaltning

Förbundets anställdas pensioner har tryggats via pensionsförsäkringar (KAP/KL och AKAP-KR).

Avfallstaxan

Beslutsprocess för att få en gemensam avfallstaxa är komplex då förslaget måste antas likalydande av samtliga fullmäktige i medlemskommunerna. Från och med år 2025 är det en gemensam taxa i alla medlemskommuner.

Förankringsprocessen mellan förbundets förvaltning, direktion och medlemmarnas fullmäktige är avgörande för taxans godkännande. Taxeförslaget redovisas för kommundirektörerna och det har hittills varit ett framgångsrikt arbetssätt.

Finansförvaltning

För att hantera fluktuationer i likviditet har förbundet möjlighet att nyttja en checkräkningskredit via Skövde kommuns koncernbank.

Händelser av väsentlig betydelse

Förändrad lagstiftning under 2025

- Textilavfall sorteras ut från annat avfall och samlas in separat.
 - o Strumpor och underkläder, textilier som är smutsiga, mögliga eller angripna av skadedjur samt textilier som inte lämpar sig för återbruk och materialåtervinning får läggas i restavfallet.
- Insamlingskrav på fiskeredskap av plast till följd av producentansvar.
- Ändrade regler för eldning av trädgårdsavfall – eldning åter tillåten under vissa omständigheter.
- Tillståndskrav på kameraövervakning tas bort. Intresseavvägning måste dokumenteras.
- Förbud mot att sälja lustgas, för berusningsmedel, i detaljhandel. Lustgas får ej säljas till personer under 18 år. Detta väntas leda till minskad nedskräpning på LIP, färre lustgasbehållare på ÅVC och färre som felaktigt sorteras som metallförpackningar.
- Beslut om fastighetsnära insamling av förpackningar justeras från ”kvarternära” till ”inom 400 meter från fastigheten”. Boverkets allmänna råd om 50 meter från bostad till soputrymme i Boverkets byggregler, vars reviderade byggregler började gälla 1 juli 2025, har därmed blivit mindre aktuella för fastighetsägarna.
- Nya arbetsmiljöregler för asbest, bland annat krav på särskild utbildning, berör ÅVC:er som tar emot asbest.

Textilier och fiskeredskap

Året inleddes med två nya obligatoriska insamlingar: textilier och fiskeredskap i plast.

Textilier samlades redan in men den nya lagstiftningen fick stort genomslag på grund av effektiv information i media både lokalt och nationellt. Stora mängder av textilier kom in till ÅVC:erna och inom en kort tid hade marknaden mättats och de insamlande organisationerna fick svårt att leverera textilierna vidare. A&ÅS drabbades också av detta genom att textilmottagaren Björnkåfrihet tecknade ett tilläggsavtal där hämtning vid flera ÅVC:er upphörde under sommaren. Tilläggsavtalet innebar också att en ersättning för

transporter lämnades till Björkåfrihet. Materialslaget textil har fram tills ~~nu~~ dess varit helt utan kostnad för A&ÅS. Vid årets slut sa Björkåfrihet upp sitt samarbete helt som ett resultat av deras rekonstruktion. Nya entreprenörer för textilier hittades för i princip samtliga ÅVC:er. Avtal har tecknats med PMU, Emmatus Åkvarn och Telge Återvinning för fortsatt hantering av textilier.

Sortera säcken

Ytterligare två ÅVC:er startade "sortera säcken" – Tibro och Odenslund. Ett tiotal uppföljande plockanalyser har gjorts och det samlade resultatet nådde målet 85% rätt sorterat. Den totala mängden restavfall på samtliga ÅVC:er uppgick till ca 5 100 ton vilket är ca 1/3 av den ursprungliga mängden innan sortera säcken startade.

Grönt kort

Ombyggnad av Stenstorp ÅVC och Floby ÅVC har pågått under året med installation av modulramper och förberedelse för grönt kort. Förseningar i återflytt av Stenstorps ÅVC och Floby ÅVC har inneburit att det inte har startat grönt kort på någon anläggning år 2025. Repetitionsutbildningar i grönt kort startades vid Odenslunds ÅVC och pågår nu vid totalt sex av de åtta grönt kort-ÅVC:erna. Information och utbildning är viktig för att hålla sorteringskvaliteten hög.

Fordonsmätning

Fordonsmätningar av inpasseringar har gjorts på sex ÅVC:er som en förberedelse inför automatisk fakturering av företagens lätta lastbilar. Automatisk fakturering av företags lätta lastbilar på ÅVC innebär att företag faktureras för varje faktiskt besök på ÅVC istället för att köpa årskort vid årets början utifrån förväntade avfallsmängder.

Forshall ÅVC

Förberedelser inför övertagandet av driften av Forshall ÅVC i Grästorp har pågått under hösten och vid årsskiftet gick driften över i A&ÅS regi vilket också inkluderade start av "sortera säcken".

Insamlingsansvar för förpackningar och matavfall

Lagstiftningen, med insamlingsansvar för förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall, som trädde i kraft 1 januari 2024 har präglat mycket av arbetet inom förbundet även år 2025.

Fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) i flerbostadshus

Från och med 2025 har Wadegårds Åkeri AB tagit över hämtning av förpackningsmaterial vid flerbostadshus i kommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Skara, Tibro, Töreboda och Vara från de auktoriserade entreprenörerna. I Gullspång, Mariestad och Skövde har detta skötts av egen personal.

Informationsarbete pågår fortsatt och obligatorisk insamling av förpackningar och utsortering av matavfall i flerbostadshus har införts i Gullspång, Götene, Hjo, Mariestad, Skara, Skövde och Tibro. Platsbesök har erbjudits till fastighetsägare som behöver rådgivning kring var kärl eller behållare kan placeras när vi går från en obligatorisk fraktion till sju. För att möta efterfrågan och för planeringsarbetet har vi utökat med personal i dessa frågor.

Insamlingsplatser

Ansaret för insamlingsplatserna fortsätter, och förbundet upplever stora problem med olovlig dumpning av avfall på flertalet insamlingsplatser. Under hösten installerades nivåmätare på samtliga insamlingsplatser för att optimera hämtningsfrekvenser samt få data på hur insamlingsplatserna används. För att få ett underlag inför framtida beslut om insamlingsplatsernas varande. Fortsatt problem med anlagda bränder i containrar främst under semesterperioder, företrädesvis i Skara kommun.

Småhus Gullspångsprojektet och Torsö

Under året har test gjorts av hämtningsintervall och fraktionsindelning för tvåfackskärl till småhus.

- Småhus i Gullspång har haft tre tvåfackskärl; ett för mat- och restavfall, ett för förpackningar av papp respektive plast samt ett för förpackningar av färgat respektive ofärgat glas. Mat- och restavfall töms varannan vecka. För papp- och plastförpackningar har en del hushåll haft tömning varannan vecka och en del var fjärde vecka.

Insamling av glas fastighetsnära har sina utmaningar med exempelvis få utställda kärl även efter glesare hämtningsintervall. Liten insamlad mängd och höga ljudnivåer vid tömning av kärl är fortsatta problem vid glasinsamling.

- På Torsö har test genomförts med annan fraktionsindelning, där två stycken 370 liters kärl med 40/60 indelning användes. Ett för matavfall och plastförpackningar med tömning varannan vecka samt ett för restavfall och pappersförpackningar med tömning var fjärde vecka.

Under året har utvärdering av projekten pågått och beslut tagits om att insamling vid småhus ska göras med 50/50 delade kärl inom förbundet:

- Mat- och restavfall i 240 literskärl med hämtning varannan vecka
- Pappers- och plastförpackningar i 370 liters kärl med hämtning var fjärde vecka.
- Fortsatt utvärdering av fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar pågår.

Waste management for Ukraine (WM4U)

Förbundet är koordinator för det västsvenska klustret i arbetet med Waste management for Ukraine. Projektet syftar till att stärka avfallshanteringen i Ukraina och anpassa den till EU standard. Kommunkluster samarbetet är en del av projektet. Studiebesök har utförts under året till Kremenchuk i Ukraina och från Kremenchuk till Skaraborg.

Förväntad utveckling

Beslutade lagförändringar till 2026

- Från och med 1 januari 2026 ska förpackningsavfall sorteras i parker, torg och populära platser. Den nivå på reglering av vad detta avser gör att endast en del av A&ÅS medlemskommuner berörs av kravet och därmed får ta del av den ersättning som hör till.

Förslag på lagförändring

Nedanstående lagförändringar är föreslagna, men det finns inga beslut ännu.

Förslag med troligt ikraftträdande juli 2026:

- Allt avfall från detaljhandeln avregleras från det kommunala insamlingsansvaret
- Det tydliggörs att fett från fettavskiljare kvarstår inom kommunalt insamlingsansvar, men att förbrukat matfett samt kontorspapper/returpapper inte omfattas av densamma.
- Verksamheter ska kunna söka dispens från kommunalt insamlingsansvar hos länsstyrelsen. Kedjor kan söka för samtliga platser inom ett län på en och samma gång. Regeringen beskriver det som frival/förenkling för bland annat hotell och restaurangverksamheter.
- Miljöförvaltningarnas tillsyn över kommunens avfallsverksamhet flyttas till länsstyrelsen.
- Krav på kommunal avfallsplanering förenklas, men kvarstår.

Förslag med troligt ikraftträdande augusti 2026:

- Nya konkurrensregler (KOS-regler) för offentlig verksamhet. Skärpta bestämmelser angående vilken verksamhet en kommunal verksamhet får bedriva.

Förslag med troligt ikraftträdande november 2026:

- Slopad tullfrihet för importvaror inom EU. Påverkar näthandel och därmed även mängden förpackning som uppstår till följd av det.

Kommande lagstiftningsändringar:

- Producentansvar för textilier, där nytt system ska vara infört 17 april 2028 enligt EU-regler. Producenter som säljer textilier inom EU ska finansiera insamling, sortering och återvinning genom det nya producentansvaret. Kravet omfattar alla producenter, även de som via e-handel säljer sina produkter direkt till konsumenter inom EU. Det gäller produkter som kläder, skor, filtar, sängkläder och gardiner.
- Krav på minskad mängd matavfall. Senast 31 december 2030 ska matavfall minska med 10 procent inom livsmedelsindustrin och med 30 procent per person från hushåll, detaljhandel och restauranger. Minskningen ska beräknas utifrån ett medelvärde av mängden matavfall mellan 2021 och 2023. Medlemsländerna ska också underlätta donation av osåld mat. När

lagen har undertecknats och publicerats i EU:s officiella tidning har EU-länderna 30 månader på sig att införliva reglerna i nationell lagstiftning. Det är regeringen som beslutar om det svenska införlivandet, exempelvis vem som ska ha insamlingsansvaret.

Insamling i egen regi

Direktionen har tagit beslut om att mer av insamlingen ska ske i egen regi. Första steget blir att insamling av förpackningar från småhus genomförs i egen regi i alla medlemskommuner utifrån uppstartsplan. Genom en större andel av insamlingen i egen regi ökar motståndskraften i händelse av kris.

Avfallssektorn är under förändring och går mot mer och noggrannare sortering. Invånarna förväntar sig även en högre servicegrad samtidigt som taxorna ska hållas låga. En utmaning, för fastighetsägare och småhusägare, är att hitta ytor som behövs för att möjliggöra hantering som svarar upp mot kraven på sortering och insamling.

Införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar samt obligatorisk sortering av matavfall innebär investering av fler kärl och fler sopbilar. Arbetet med att se över förbundets kostnader, investeringsbehov och taxor är ständigt pågående.

Flera kommuner planerar för att långsiktigt bygga ny ÅVC, antingen på befintlig plats eller på ny plats.

Väsentliga personalförhållanden

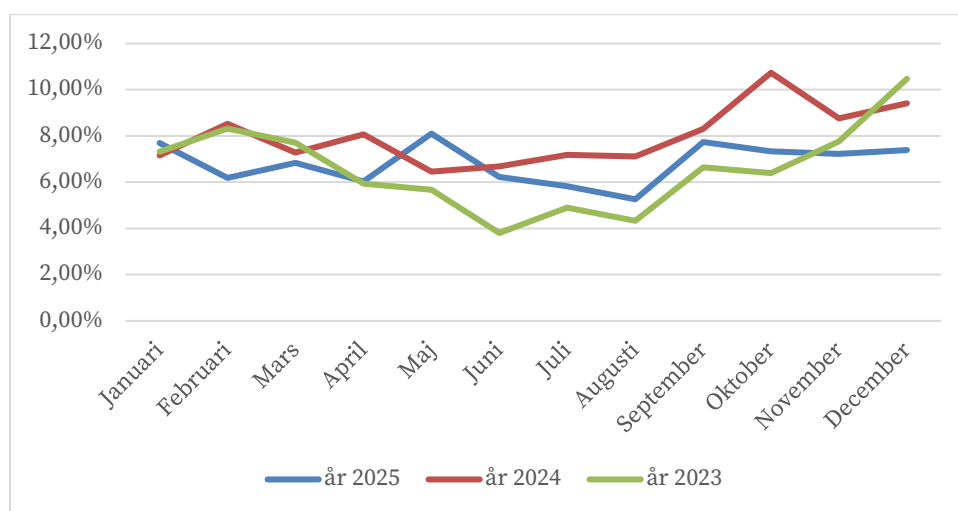
Medarbetare

Antalet tillsvidareanställda vid årets slut uppgår till 88, varav 37 kvinnor och 51 män. Det är en högre andel kvinnor inom ledning och administration samtidigt som det är en högre andel män inom insamlingen. Antalet anställda har fortsatt öka till följd av utökat uppdrag. Medelåldern för de anställda är 46 år.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron under året var 6,8 procent, vilket är en minskning från 8,0 procent år 2024, men något högre än 6,5% år 2023. Rikssnitt för sjukfrånvaro för kommunanställda var 7,4% år 2024.

Diagram över sjukfrånvaron per månad för åren 2023 till 2025

Redovisning av sjukfrånvaro (% av total arbetad tid)

	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,8%	8,0%	6,5%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	31,0%	42,3%	27,6%
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,2%	9,4%	5,6%
Sjukfrånvaro för män	7,2%	7,0%	7,1%
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	7,9%	4,7%	5,3%
Sjukfrånvaro i åldrarna 30-49 år	5,7%	7,2%	6,0%
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,5%	10,0%	7,3%

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är fortsatt en nyckelfråga för förbundet. Arbetsmarknaden för yrkesförare är relativt ansträngd då kravet på yrkeskompetensbevis (YKB) begränsar

urvalet. Under året har rekryteringsläget varit stabilare, men konkurrensen om erfaren personal är fortsatt hög. Vår inriktning är därför långsiktig: att behålla, utveckla och skapa kontinuitet i befintlig kompetens snarare än att enbart fokusera på nyrekrytering.

Inom återvinningscentralerna har ökade krav på sorteringskvalitet, återbruk och kundvägledning höjt kompetenskraven. Rollen har utvecklats mot en mer kvalificerad service- och rådgivningsfunktion, vilket ställer krav på både yrkesskicklighet och professionellt bemötande. Intern kompetensutveckling har därför prioriterats.

Förbundets strategiska inriktning mot ökad insamling i egen regi till 2031 innebär successivt ökade krav på antal chaufförer, ledarskap, planering och systemförståelse.

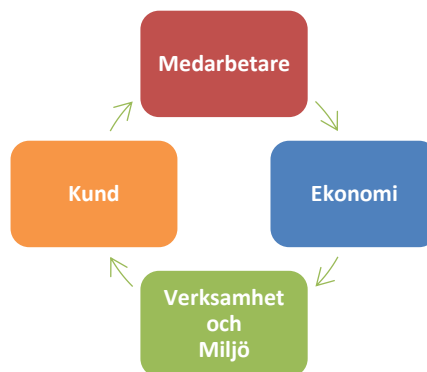
Kompetensförsörjningen bedöms som hanterbar men fortsatt prioriterad, med fokus på att stärka vår långsiktiga organisatoriska förmåga inför 2031 för att bygga en robust organisation utan att tappa kvalitet eller effektivitet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål och måluppfyllelse 2025

Uppföljning av målen i verksamhetsplanen sker löpande under året och redovisas till direktionen två gånger per år.

Verksamhetsplanen utgår från fyra perspektiv; verksamhet och miljö, kund, medarbetare samt ekonomi. Årliga delmål är framtagna för de övergripande strävansmålen inom respektive perspektiv.

Samlad bedömning av måluppfyllelse för respektive perspektiv är

Verksamhet och miljö - uppnått

Alla delmål är uppnådda.

Kund – delvis uppnått

Tre delmål är uppnådda och ett delmål är ej uppnått.

Medarbetare – delvis uppnått

Ett delmål är uppnått och två delmål är delvis uppnådda.

Ekonomi – ej uppnått

Målet är ej uppnått då redovisningsprincip ändrats. Utan ändringen hade målet uppnåtts.

Samlad bedömning God ekonomisk hushållning

Förbundet har en väl fungerande struktur för uppföljning av mål och ekonomi vilket är nödvändigt för god ekonomisk hushållning. Den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning är att förbundet fortsatt har en god ekonomi och goda rutiner för att arbeta mot de uppsatta målen.

Verksamhet- och miljöperspektiv

Verksamhets- och miljöperspektivet innebär att vi bedriver en miljöriktig och effektiv verksamhet. Vi strävar efter att ligga i framkant för att optimera verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.

Övergripande mål – strävansmål Verksamhet- och miljöperspektiv:

Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.

- *Andelen rättsorterat i restavfallet ska vara minst 85 viktprocent*
- *Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 98 viktprocent*
- *Andelen förpackningar i restavfallet ska understiga 10 % på de hämtställen som infört närsortering.*

Delmål – God ekonomisk hushållning Verksamhet- och miljöperspektiv

Indikator	Måluppfyllelse
Andelen rättssorterat i restavfallet vid ÅVC ska vara minst 85 viktprocent.	Målet är uppnått. Målet är uppnått för restavfall insamlat på ÅVC. <u>Kommentar:</u> Som uppföljning av projektet sortera säcken har plockanalyser på ÅVC genomförts vid ÅVC:erna i Bångahagen, Götene, Heljeved, Risängen, Krusegården, Borreboda, Rödjorna och Tibro. Medeltalet blev 85 procent.
Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 96 viktprocent vid övergripande analys.	Målet är uppnått. Plockanalys visar att 96 procent av matavfallet i den bruna tunnan är bioavfall som kan återvinnas till biogödsel och biogas <u>Kommentar:</u> Plockanalys genomfördes på avfall från Torsö - Mariestads kommun i september år 2025. Resultatet är en försämring från 2024 då 98 procent var rätt sorterat i Gullspång kommun
Mängden separat insamlade förpackningar ska öka varje år.	Målet är uppnått <u>Kommentar:</u> Den totala mängden insamlade förpackningar för 2025 har ökat med 1,1% jämfört med 2024. Förändring per förpackningsslag är: pappersförpackningar +8,7%, plastförpackningar +0,5%, metallförpackningar -11,0%, glasförpackningar -7,2%

Kundperspektiv

Kundperspektivet innebär att vår verksamhet kännetecknas av god service, hög tillgänglighet, enkelhet och flexibilitet.

Övergripande mål - strävansmål Kundperspektiv:

God service och hög tillgänglighet.

Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinnings Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")

- Nöjd kundindex ska år 2026 vara minst 85 %

Delmål – God ekonomisk hushållning Kundperspektiv

Indikator	Måluppfyllelse
Grönt kort införs för minst en ÅVC årligen.	Målet är inte uppnått. <u>Kommentar:</u> Förseningar i flytt till ordinarie platser för Floby och Stenstorps ÅVC som byggs om har lett till att Grönt kort inte införts för någon ny ÅVC under år 2025.
A&ÅS ska genomföra dialog/informationsmöten i hälften av medlemskommunerna årligen.	Målet är uppnått.
A&ÅS ska delta i minst 2 externa aktiviteter	Målet är uppnått <u>Kommentar</u> A&ÅS har deltagit i ett 50-tal externa aktiviteter under våren 2025. Till exempel invånarträffar, Hållbarhetsvecka, Natur-och miljödag och har också tagit emot ett antal studiebesök
Taxan för fastighetsägare samt småhusägare ska vara konkurrenskraftig, samma eller under, jämfört med rikssnittet.	Målet är uppnått. <u>Kommentar:</u> Taxor enligt Avfallweb: Villa Avfall & Återvinning Skaraborg: 2 000 kr/år (rikssnitt: 2 997 kr/år) Flerbostadshus Avfall & Återvinning Skaraborg: 1 565 kr/lägenhet och år (rikssnitt: 1 883 kr/lägenhet och år)

Medarbetarperspektiv

Medarbetarperspektivet innebär att A&ÅS ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö där medarbetarna utvecklas i sina roller och ger god service till våra kunder.

Övergripande mål – strävansmål Medarbetarperspektiv:

Vara en attraktiv arbetsgivare.

- *Nöjd medarbetarindex ska öka inom respektive avdelning samt inom förbundet som helhet jämfört med föregående mätning.*

Delmål – God ekonomisk hushållning Medarbetarperspektiv

Indikator	Måloppfyllelse
APT genomförs minst 6 ggr / verksamhet och år.	Målet är delvis uppnått. <u>Kommentar:</u> Flertalet av förbundets arbetsplatser har haft APT 6 gånger. Några arbetsplatser har haft 4 APT.
Studiebesök på behandlingsanläggningar eller liknande ska erbjudas medarbetare.	Målet är uppnått <u>Kommentar</u> Studiebesök har gjorts på återvinning av fönsterglas samt på ÅVC:er med modulramper.
Alla medarbetare har erbjudits medarbetarsamtal.	Målet är delvis uppnått. <u>Kommentar:</u> Ett fåtal medarbetare har inte erbjudits medarbetarsamtal under år 2025.

Ekonomiperspektiv

Ekonomiperspektivet innebär att vi arbetar så kostnadseffektiv som möjligt och strävar efter att ha låga avgifter för vår verksamhet.

Övergripande mål – strävansmål Ekonomiperspektiv:

Ekonomi i balans.

Delmål – God ekonomisk hushållning Ekonomiperspektiv

Indikator	Måluppfyllelse
Soliditeten understiger inte 35 %.	Målet är ej uppnått. Soliditeten är 28,7 %. <u>Kommentar:</u> Redovisningsprincip har ändrats till år 2025. Intäkter från taxa som överskrider kostnader bokas upp som en skuld till taxekollektivet. Utan ändringen hade soliditeten varit 59 procent.

Ekonomisk ställning

Resultatet för året är 0,5 miljoner kronor. Soliditeten uppgår till 29 procent och utan byte av redovisningsprincip hade soliditeten varit 59 procent. Enligt införd redovisningsprincip bokas taxeintäkter som överstiger kostnaderna upp som skuld till taxekollektivet och det ger en mer rättvisande bild av förbundets ekonomi. Samlad skuld till taxekollektivet är 52,3 miljoner kronor. Skulden kommer att minskas när fastighetsnära insamling av förpackningar samt obligatorisk matavfallssortering införs i förbundets kommuner.

Att förbundets uppdrag utökas leder till att både omsättning och balansomslutning har ökat de senaste åren och förväntas öka ytterligare kommande år.

Balanskravsresultat 2025

Årets resultat efter balanskravsutredning är 0,5 miljoner kronor. Vid avstämning av balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som har uppstått under

året. De realisationsvinster som uppstått inom taxekollektivets verksamheter, och därmed ingår i beräkning av förtida uttag av taxor, har återlagts. Balanskravsresultatet för 2025 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera. Balanskravsresultatet för 2024 är omräknat enligt ny redovisningsprincip.

Balanskravsutredning (tkr)	2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	526	0	-7 726
- samtliga realisationsvinster	-33	-209	-540
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet ⁵	33	209	0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	1
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	526	0	-8 265
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	526	0	-8 265

⁵ Realisationsvinster inom taxekollektivets verksamheter och som därmed ingår i beräkning av förtida uttag av taxor.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

Resultaträkningen visar det finansiella resultatet under en viss tidsperiod och förklarar hur det uppkommit.

Tkr	Not	2025-01-01- 2025-12-31	Budget 2025	2024-01-01- 2024-12-31
Verksamhetens intäkter	2	283 602	290 052	267 626
Verksamhetens kostnader	3, 4	-268 971	-272 714	-254 597
Avskrivningar	5	-14 395	-17 013	-13 247
Verksamhetens nettokostnader		236	325	-218
Finansiella intäkter		390	40	302
Finansiella kostnader		-100	-365	-84
Resultat efter finansiella poster		526	0	0
Årets resultat		526	0	0

Redovisningsprincip har ändrats till 2025, så att om intäkterna från taxor överstiger kostnaderna bokas mellanskillnaden upp som förtida uttag av taxor. Det innebär att bokförda intäkter från taxor minskas och bokförs som en skuld till taxekollektivet. Belopp för 2024 samt budget 2025 är omräknade enligt ny redovisningsprincip.

Årets resultat är 0,5 miljoner kronor och utgörs av resultat för verksamhetsavfall.

Balansräkning

Balansräkningen beskriver förbundets finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar förbundets tillgångar och skulder. Den visar hur kapital används (tillgångar) och hur det skaffats fram (skulder och eget kapital).

tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	6	1 777	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	7	701	1 386
Maskiner och inventarier	8	68 132	41 925
Summa anläggningstillgångar		70 610	43 311
Omsättningstillgångar			
<i>Fordringar</i>			
Övriga fordringar	9	81 540	74 958
Kassa och Bank		18 978	7 992
Summa omsättningstillgångar		100 518	82 950
SUMMA TILLGÅNGAR		171 128	126 261
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		526	0
Övrigt eget kapital		48 518	48 518
Summa eget kapital		49 044	48 518
Skulder			
<i>Kortfristiga skulder</i>	10	122 084	77 743
Summa skulder		122 084	77 743
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		171 128	126 261
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Totala tillgångar har ökat med 44,9 miljoner kronor. Ökningen beror främst på inköp av 7 nya sopbilar, inköp av avfallsbehållare för fastighetsnära insamling samt ökning av likvida medel på bank.

Redovisningsprincip har ändrats år 2025, så att om intäkterna från taxor överstiger kostnaderna bokas mellanskillnaden upp som en skuld till taxekollektivet. Förändringen har inneburit att 18,5 miljoner kronor har flyttats från eget kapital till skuld. Soliditeten blir därmed lägre och är nu 29 procent.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur förbundet finansierar sin verksamhet och sina investeringar under en tidsperiod. Kassaflödesanalysen visar faktiska in- och utbetalningar, till skillnad från resultaträkningen som visar intäkter och kostnader.

tkr	2025-01-01- 2025-12-31	2024-01-01- 2024-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	526	0
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	14 395	13 247
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-21	-210
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	14 374	13 037
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-6 582	-21 630
Ökning/minskning kortfristiga skulder	44 341	21 203
Kassaflöde från den löpande verksamheten	52 659	12 610
Investeringsverksamheten		
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-1 777	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-39 930	-17 193
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	33	209
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-41 674	-16 984
Medel från finansieringsverksamheten		
Årets kassaflöde	10 985	-4 374
Likvida medel vid årets början	7 992	12 366
Likvida medel vid årets slut	18 978	7 992

Förbundets likvida medel uppgår till 19,0 miljoner kronor vid årsskiftet. Det är en ökning med 8,0 miljoner kronor under året. Kortfristiga skulder i form av förtida uttag av taxor har

ökat och bidrar till ökning av likvida medel. Investeringsnivån är högre än avskrivningarna och håller därmed nere ökningen av likvida medel.

Noter och tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

- Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år med undantag från ändrat sätt att redovisa resultatet. Från och med 2025 redovisas intäkter från taxor som överstiger kostnaderna som skuld till taxekollektivet. Detta innebär att överskott redovisas som skuld i balansräkningen, i resultaträkningen minskas intäkten med en post för förtida uttag av taxor. Omräkning av ingående balans har gjorts.
- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

INTÄKTER

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande: Ränteintäkter i enlighet med effektiv avkastning.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10-20 år
Maskiner, inventarier och fordon	3-10 år

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingavtal för bilar *där varje enskilt avtal är oväsentligt och enskilt klassificeras som operationell leasing* bedöms samlat för tillgångskategorin "bilar" och redovisas som finansiell leasing om värdet totalt är väsentligt.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2025	2024
<i>Taxor och avgifter</i>	271 749	250 113
<i>Förtida uttag av taxor</i>	-33 876	-24 185
<i>Bidrag</i>	43 432	39 205
<i>Realisationsvinster</i>	33	209
<i>Övriga intäkter</i>	2 264	2 283
Summa verksamhetens intäkter	283 602	267 626

Not 3 Ersättning till revisorerna

	2025	2024
Revisionsuppdraget		
<i>KPMG</i>	45	50
<i>Azets Revision och Rådgivning</i>	30	0
	75	50

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2025	2024
<i>Löner och sociala avgifter</i>	57 382	46 017
<i>Pensionskostnader</i>	3 337	8 351
<i>Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial</i>	161	1 012
<i>Bränsle, energi och vatten</i>	6 185	5 775
<i>Köp av huvudverksamhet</i>	140 521	140 973
<i>Lokal- och markhyror</i>	6 628	4 811
<i>Övriga tjänster</i>	6 356	5 177
<i>Övriga kostnader</i>	48 401	42 482
Summa verksamhetens kostnader	268 971	254 597

Not 5 Avskrivningar

	2025	2024
<i>Byggnader</i>	672	674
<i>Maskiner och inventarier</i>	13 723	12 574
<i>Summa avskrivningar</i>	14 395	13 247
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>		
<i>Byggnader (år)</i>	10	11
<i>Maskiner, inventarier och fordon (år)</i>	6	6

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar

	2025	2024
<i>Inköp pågående investering</i>	1 777	0
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	1 777	0
<i>Utgående redovisat värde</i>	1 777	0

Not 7 Byggnader och mark

	2025-12-31	2024-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärden</i>	7 088	7 088
<i>Omklassificeringar</i>	-12	0
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	7 076	7 088
<i>Ingående avskrivningar</i>	-5 702	-5 028
<i>Årets avskrivningar</i>	-672	-674
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-6 374	-5 702
<i>Utgående redovisat värde</i>	701	1 386

Not 8 Maskiner och inventarier

	2025-12-31	2024-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärden</i>	111 437	94 245
<i>Investeringar</i>	39 930	17 193
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	151 368	111 437
<i>Ingående avskrivningar</i>	-69 513	-56 940
<i>Årets avskrivningar</i>	-13 723	-12 573
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-83 236	-69 513
<i>Utgående redovisat värde</i>	68 132	41 925

Not 9 Fordringar

	2025-12-31	2024-12-31
<i>Kundfordringar</i>	50 274	48 061
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	27 099	26 059
<i>Övriga kortfristiga fordringar</i>	4 166	838
<i>Redovisat värde vid årets slut</i>	81 540	74 958

Not 10 Kortfristiga skulder

	2025-12-31	2024-12-31
<i>Leverantörsskulder</i>	37 925	31 057
<i>Moms och punktskatter</i>	8 796	8 057
<i>Personalens skatter, avgifter och löneavdrag</i>	3 342	1 677
<i>Övriga skulder</i>	12	1 086
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>	19 677	17 409
<i>Skuld till taxekollektivet</i>	52 332	18 456
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	122 084	77 743

Driftredovisning

Resultatanalys

Redovisningsprincip har ändrats till 2025, så att om intäkterna från taxor överstiger kostnaderna bokas mellanskillnaden upp som förtida uttag av taxor. Det innebär att bokförda intäkter från taxor minskas, redovisas som förtida uttag av taxor och bokförs som en skuld till taxekollektivet. Belopp för 2024 samt budget 2025 är omräknade enligt ny redovisningsprincip. Budget 2025 samt utfall för 2024 är omräknade enligt samma princip.

Årets resultat är 0,5 miljoner kronor och utgörs av resultat för verksamhetsavfall. 33,9 miljoner kronor har bokats som förtida uttag av taxor.

Renhållningsuppdraget, som finansieras via taxor, har ett resultat på 29,9 miljoner kronor, före uppbokning av förtida uttag av taxor och -4,0 miljoner kronor efter uppbokningen. Budget för renhållningsuppdraget är 16,1 miljoner kronor exklusive uppbokning av förtida uttag av taxor. Övrig verksamhet, som består av förpackningsinsamling, sluttäckning och verksamhetsavfall, har ett resultat på 4,2 miljoner kronor. Finansnettot är positivt med 0,3 miljoner kronor.

Vid uträkning av förändring av skuld till taxekollektivet summeras resultat för renhållningsuppdraget, insamling av förpackningar samt finansnetto. Insamling av förpackningar ska finansieras via ersättning från förpackningsproducenter, men får delfinansieras via taxor om ersättningsnivåerna är för låga.

De största budgetavvikelserna med kontoindelning är:

- ✓ 4,4 miljoner kronor lägre kostnader för behandlingskostnader restavfall
- ✓ 1,7 miljoner kronor högre ersättning för insamling av förpackningar
- ✓ 7,9 miljoner kronor högre taxor och avgifter för sophämtning, enskilda avlopp samt ÅVC (före uppbokning av förtida uttag av taxor)
- ✓ 2,6 miljoner kronor lägre kostnader för avskrivningar
- ✓ 1,9 miljoner kronor lägre kostnader för drivmedel
- ✓ -2,3 miljoner kronor högre kostnader för reparationer och underhåll av sopbilar och maskiner på ÅVC

- ✓ -2,5 miljoner kronor högre kostnader för matavfallspåsar och -säckar
- ✓ -1,8 miljoner kronor högre kostnader för sopkärl

I denna redovisning ingår interna kostnader och intäkter, mellan de olika verksamheterna, vilket leder till att både kostnader och intäkter blir högre än i resultaträkningen där dessa ej är med.

Redovisning av kostnader och intäkter

tkr	Intäkter 2025	Kostnader 2025	Resultat 2025	Budget 2025	Utfall 2024
Direktion	0	-635	-635	-822	-533
Administration, inkl grundavgifter	86 748	-20 284	66 464	64 462	66 244
Återvinningscentraler	14 739	-76 887	-62 148	-60 789	-56 976
<i>Finansieras av grundavgifter</i>	<i>101 487</i>	<i>-97 806</i>	<i>3 681</i>	<i>2 851</i>	<i>8 735</i>
Enskilda avlopp	27 892	-26 566	1 326	5	-2 137
Sophämtning	144 557	-119 701	24 856	13 220	16 781
<i>Finansieras av hämtningsavgifter</i>	<i>172 449</i>	<i>-146 267</i>	<i>26 182</i>	<i>13 225</i>	<i>14 644</i>
<i>Förtida uttag av taxor</i>	<i>-33 876</i>		<i>-33 876</i>	<i>-15 761</i>	<i>-24 185</i>
Renhållningsuppdrag Summa	240 060	-244 073	-4 013	314,00	-806
Insamling av förpackningar	43 236	-39 513	3 723	11	383
Sluttäckning	1 015	-1 016	-1	0	0
Verksamhetsavfall	823	-296	527	0	204
Övrig finansiering Summa	45 074	-40 825	4 249	11	587
Finansnetto	390	-100	290	-325	218
Resultat	285 524	-284 998	526	0	0
varav interna intäkter/kostnader	1 532	-1 532			

Kostnader per verksamhet

Total kostnad för förbundet är 285 miljoner kronor jämfört med budget på 291,5 miljoner kronor. Det innebär att kostnaderna varit 6,5 miljoner kronor lägre än budgeterat. Sophämtning samt förpackningsinsamling har haft lägre kostnader än budgeterat.

Kostnaderna för ÅVC är 3,4 miljoner kronor högre än budgeterat. Personalkostnaderna översteg budget med 3,8 miljoner kronor, medan behandlingskostnaderna för restavfall har varit lägre då mängden restavfall fortsatt minska.

Fler tömningar av enskilda avlopp ledde till högre kostnader än budget med 1,3 miljoner kronor.

Kostnaderna för sop- och latrinhämtning är 7,5 miljoner kronor lägre än budget.

Behandlingskostnad för restavfall står för 3 miljoner kronor. Det är både låg prisutveckling samt lägre mängder som ger budgetöverskott. På grund av problem med inköp av tvåfackskärl minskades planerat testområde i norra Mariestad ner till att gälla Torsö.

Drivmedel, transporter och personalkostnader har varit lägre än budgeterat, medan kostnader för reparationer av sopbilar varit högre. Kostnader för matavfallspåsar är högre än budgeterat, delvis på grund av att större påsar anpassade till verksamheter nu ingår i sortimentet som förbundet står för.

Kostnaderna för förpackningsinsamling är 1,9 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Entreprenadersättningarna är lägre än budget för insamlingsplatser samt omlastningsstation. Städskostnaderna för insamlingsplatser är högre än budget.

tkr	Kostnader 2025	Budget 2025	Budgetavvikelse kostnader	Utfall 2024
Direktion	-635	-822	187	-533
Administration och ledning	-20 284	-21 303	1 019	-20 509
Återvinningscentraler	-76 887	-73 515	-3 372	-70 627
Finansieras av grundavgifter	-97 806	-95 640	-2 166	-91 669
Enskilda avlopp	-26 566	-25 295	-1 271	-24 767
Sop- och latrinhämtning	-119 701	-127 220	7 519	-113 172
Finansieras av hämtningsavgifter	-146 267	-152 515	6 248	-137 939
Kostnader renhållningsuppdraget	-244 073	-248 155	4 082	-229 608
Förpackningsinsamling	-39 513	-41 428	1 915	-38 428
Sluttäckning	-1 016	-1 016	0	-1 015
Verksamhetsavfall	-296	-510	214	-557
Kostnader övrig verksamhet	-40 825	-42 954	2 129	-40 000
Finansiella kostnader	-100	-360	260	-84
Summa kostnader	-284 998	-291 469	6 471	-269 692

Intäktsredovisning

Total intäkt för förbundet är 285,5 miljoner kronor jämfört med budget på 291,5 miljoner kronor. Intäkterna var 319,4 miljoner kronor före uppbokning av förtida uttag av taxor på

33,9 miljoner kronor. Förtida uttag av taxor var 18,1 miljoner kronor högre än budget. Förtida uttag av taxor redovisas som negativ intäkt och bokas som skuld till taxekollektivet.

Intäkterna för ÅVC är 2 miljoner kronor högre än budget. Det är intäkterna för elavfall med producentansvar, skrot samt returpapper som står för överskottet.

Antalet tömningar av enskilda avlopp ökade 2025 jämfört med år 2024 och ledde att intäkterna blev 2,6 miljoner kronor högre än budgeterat. Antalet tömningar ökade då det var färre tömningar än tidigare år 2024 samt för att enskilda avlopp i Grästorps kommun tillkom.

För sophämtningen har intäkterna varit 4,1 miljoner kronor högre än budgeterat.

Budgetavvikelsen fördelas mellan:

- 1,6 miljoner kronor för hämningsavgifter, där 0,3 miljoner kronor är för extrahämtningar.
- 0,8 miljoner kronor för miljöavgifter flerbostadshus, där en lägre andel än förväntat startat utsortering av matavfall under hösten.
- 1,4 miljoner kronor för gångtillägg, försvårad tömning, kärlbyten samt felsorteringsavgifter.
- 0,3 miljoner kronor i ersättning för försenad leverans av två nya sopbilar.

För förpackningsinsamlingen har intäkterna blivit 1,8 miljoner kronor högre än budget. Det är främst intäkterna för insamlad mängd som är högre.

tkr	Intäkter 2025	Budget 2025	Budgetavvikelse intäkter	Utfall 2024
Grundavgifter	85 394	85 000	394	84 939
Återvinningscentraler	14 739	12 726	2 013	13 651
Övriga intäkter	1 354	760	594	1 813
Finansieras av grundavgifter	101 487	98 486	3 001	100 404
Enskilda avlopp	27 892	25 300	2 592	22 630
Sop- och latrinhämtning	144 557	140 440	4 117	129 953
Finansieras av hämtningsavgifter	172 449	165 740	6 709	152 583
Förtida uttag av taxor	-33 876	-15 761	-18 115	-24 185
Intäkter renhållningsuppdraget	240 060	248 465	-8 405	228 802
Förpackningsinsamling	43 236	41 439	1 797	38 811
Sluttäckning	1 015	1 016	-1	1 016
Verksamhetsavfall	823	510	313	761
Intäkter övrig verksamhet	45 074	42 965	2 109	40 588
Finansiella intäkter	390	40	350	302
Summa intäkter	285 524	291 470	-5 946	269 692

Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 41,7 miljoner kronor vilket är 14,5 miljoner kronor mindre än budgeterat. Störst investering är inköp av 7 sopbilar till ett värde av totalt 24 miljoner kronor. Det har investerats i avfallsbehållare för fastighetsnära insamling till ett värde av 11,7 miljoner konror, fördelat med 2,2 miljoner kronor för mat- och restavfall och 9,5 miljoner kronor för förpackningar. Investeringar gällande Grönt kort ÅVC Stenstorp och ÅVC Floby är senarelagt i avvaktan på återflytt till ordinare plats som har blivit fördröjt.

Investeringar (tkr)	Bokslut 2025	Budget 2025	Avvikelse	Investeringar 2024
Containrar	785	1 050	265	
Maskiner och maskintillbehör	2 226	2 500	274	2 142
Bod		320	320	215
Asfaltering	536	500	-36	481
Belysning	0	560	560	89
Övriga investeringar ÅVC	116	450	334	304
Grönt kort		2 800	2 800	86
Summa Återvinningscentraler	3 663	8 180	4 517	3 317
Avfallsbehållare	2 167	1 250	-917	6 058
Sopbilar	23 967	24 400	433	
Ärendebil	0	700	700	
Lastbil	198	350	152	
Stödsystem	1 777	2 000	223	
Summa Sophämtning	28 109	28 700	591	6 058
Avfallsbehållare	9 520	18 780	9 260	5 875
Omlastningsplats	123	0	-123	1 820
LIP (lättillgänglig insamlingsplats)	292	500	208	165
Summa Förpackningsinsamling	9 935	19 280	9 345	7 860
Summa investeringar	41 707	56 160	14 453	17 235

Under år 2025 har direktionen tagit beslut om förändringar i investeringsbudget för 2025:

- 350 tusen kronor i tilläggsbudget för inköp av begagnad lastbil till uppstart av fastighetsnära insamling. Lastbil köptes för 200 tusen kronor.
- 700 tusen kronor omdisponeras till inköp av ärendebil från budget för avfallsbehållare, försening i leverans har inneburit att den inte är inköpt under 2025.
- 6 800 tusen kronor för sopbilar omdisponeras från budget 2026 till budget 2025
- 350 tusen kronor omdisponeras till ÅVC asfaltering från ÅVC maskiner och maskintillbehör

Bilaga 1 Insamlade och behandlade mängder

1. Avfallsmängder inom Sverige och EU

Hushållsavfall, eller kommunalt avfall som det benämns i miljöbalken, utgör bara en liten del av de totalt genererade avfallsmängderna i Sverige. De senast tillgängliga avfallsmängderna på nationell nivå avser 2022.

Enligt Naturvårdsverket var, år 2022, den totala avfallsmängden i Sverige 164 miljoner ton. Av detta var 7,2 miljoner ton farligt avfall. Den övervägande delen av dessa mängder är mineralavfall, främst från gruvbranschen (86%). Från hushåll och verksamheter (exklusive gruvverksamhet) uppkom totalt 22,6 miljoner ton avfall. Byggbranschen stod för 13,6 miljoner ton (60%).

I hushållssektorn uppkommer ca 4,3 miljoner ton. Detta motsvarar 0,4 ton/person och 19% av totalt uppkommen mängd när gruvavfallet räknats bort. I mängderna ingår förutom ”vanligt restavfall och grovavfall” även elskrot, uttjänta bilar och farligt avfall. Under 2025 har det som tidigare kallades grovavfall i gällande lagstiftning bytt namn till skrymmande avfall.

2023 generades enligt Naturverket 4,1 miljoner ton kommunalt avfall. Kommunalt avfall kommer främst från hushåll. Men kommunalt avfall uppkommer även vid verksamheter. Exempel på kommunalt avfall från verksamheter är matavfall, restavfall samt förpackningar. Delar av detta kommunala avfall, såsom till exempel förpackningar från verksamheter, har inte kommunalt insamlingsansvar. Värt att notera är att även de mängder avfall som bland annat uppkommer inom kommunal gata/parkverksamheter ingår i de mängder som redovisas som kommunalt avfall samt att byggavfall från hushåll inte ingår (gäller byggavfall som inte uppkommit i yrkesmässig verksamhet, icke-yrkesmässigt avfall).

2023 materialåtervanns 39% av det kommunala avfallet. Målsättningar inom EU för kommunala avfallet har under 2025 införts i svensk lagstiftning (Avfallsförordningen, 4 kap). Målen är att *minst 55 viktprocent av det kommunala avfallet ska förberedas för att återanvändas*

eller ska materialåtervinnas. Målnivån ökas så att 2030 är målnivån 60 viktprocent och 2035 65 viktprocent. I avfallsförordningen har även reglerats att *den som har ansvar för kommunalt avfall ska effektivt bidra till att nå målet i tid.*

I en rapport från EU-kommissionen i juni 2023 varnas det om att Sverige som ett av 18 av de 27 medlemsstaterna i EU inte kommer nå EU:s målsättningar. Sverige riskerar böter om inte alla nödvändiga åtgärder för att nå materialåtervinningsmålen vidtas.

Mängden kommunalt avfall inom EU var för 2022 i genomsnitt 513 kg per EU-medborgare*, där 48% materialåtervanns. Variationen inom EU är stor från 301 kg per invånare i Rumänien till 845 kg/invånare i Österrike. I samma statistik redovisas för Sverige 395 kg per invånare.

(*källa: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Municipal_waste_statistics)

I Sverige har insamlad mängd hushållsavfall, enligt Avfall Sveriges rapporteringar, minskat varje år sedan 2020.

Kg/person	2020	2021	2022	2023	2024
Grovavfall	184	177	163	154	151
Restavfall	161	157	152	148	143
Matavfall*	45	46	44	44	47
Förpackningsavfall	54	57	54	53	53
Returpapper	16	14	12	10	10
Farligt avfall och elavfall	25	23	23	22	22
Totalt insamlad mängd	485	474	449	431	426

Källa: Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2024".

2. Hanterade mängder inom A&ÅS

I detta avsnitt redovisas statistik för insamlade mängder av produkter och avfall inom A&ÅS. För att få en jämförande bild även om nya kommuner ansluter till kommunalförbundet redovisas statistiken i huvudsak i kg per invånare.

Statistiken avser A&ÅS verksamhet, vilken från och med 2024 även omfattar insamling av hushållens förpackningar. I uppgifterna ingår inte, utöver det som samlas in på A&ÅS anläggningar, de materialströmmar som hanteras inom olika typer av återbruk. Det innebär att de mängder som hanteras av verksamheter som tar till vara matavfall som är på väg att

kasseras eller den omfattade handeln med second-hand-produkter och liknande inte ingår i de redovisade mängderna.

Avfallstrappan utgör utgångspunkt för allt arbete med avfall inom EU och Sverige. Statistikredovisningen nedan följer avfallstrappans steg. Det översta steget innebär att den totala mängden avfall och avfallets farlighet ska minska, steget därunder innebär öka återanvändningen av varor och produkter, därefter kommer materialåtervinning, energiåtervinning och deponering. Alla omhändertagandeformer har sin funktion och behövs i avfallshanteringen. De nedre stegen utgör viktiga delar för att avgifta de cirkulära flödena, så att det återvunna materialet kan användas till likvärdiga nya produkter. Dessa funktioners betydelse förväntas hamna allt mer i fokus de kommande åren.

2.1 Samarbeten för att främja återanvändning

Textilier

Vid A&ÅS återvinningscentraler (ÅVC) finns insamling av textilier. Från och med 2025 kommer dessa i denna redovisning redovisas under materialåtervinning istället, detta som en följd av den justerade lagstiftningen kring textilinsamling som kräver att textilavfall samlas in vid ÅVC. De textilier som samlas in vid återvinningscentralerna lämnas för sortering. Vid sorteringen sorteras textilier som kan återbrukas och återvinnas ut. Sortering innebär "förberedelse till återanvändning" vilket i sig är en form av materialåtervinning. Även de historiska insamlade mängder textilier flyttas till redovisningen under materialåtervinning, detta för att enklare kunna följa det aktuella material/avfallsslaget bättre.

Användbara saker

Vid 6 av de större ÅVC:erna finns möjlighet att lämna till exempel husgeråd och inredningsföremål för återbruk. Insamlingen utgör ett komplement till den mottagning som sker inom den stora marknaden för second-handverksamheter som finns i lokalsamhället. A&ÅS insamling på återvinningscentralerna sker i samarbete med lokala second-handverksamheter.

Under 2025 var den mängd som tagits emot för second-handförsäljning 281 ton (1,3 kg per invånare), vilket innebar viss ökning från föregående år (+0,3 kg/inv). De insamlade

mängderna bedöms utgöra en mycket liten del av den återbruksverksamhet som sker i samhället idag.

Återbruk av byggavfall/byggprodukter

Ett samarbete för insamling av byggmaterial för renovering och återanvändning har funnits vid Hjo ÅVC sedan andra halvåret 2022. Samarbetet sker med Hjo återbruksfabrik. Under 2025 minskade den mottagna mängden från 15,2 till 2,9 ton. Varför minskningen skett är oklart men kan möjligen ha att göra med den befintliga lågkonjunkturen.

2.2 Insamling av avfall

De totala avfallsmängderna insamlade i A&ÅS ökade 2024 och har därefter minskat något till 2025. Ökningen 2024 förklaras av att A&ÅS har det kommunala insamlingsansvaret av förpackningar från och med detta år. Om mängden förpackningar räknas bort har det för 2025 samlats in ca 431 kg/invånare, vilket är en förhållandevis låg mängd då man jämför med de mängder som hanterats innan 2024.

Insamlad mängd förpackningar ligger A&ÅS i nivå med riksgenomsnittet. Insamlad mängd inom A&ÅS 2025 var 54 kg/invånare, riksgenomsnittet 2024 var 53 kg/invånare.

Insamlad mängd textilier vid A&ÅS återvinningscentraler ökade från 2024 från 3,3 kg/invånare (702 ton) till 3,6 kg/invånare (786 ton). Trenden om allt mer insamlad mängd textil vid ÅVC har därmed fortgått även under 2025.

Producentansvar för fiskeredskap med plast beslutades i november 2021, med insamling från och med 2025. Insamling av fiskeredskap har skett från och med 2025 via mottagning av fiskeredskap på A&ÅS återvinningscentraler. Under 2025 lämnades 2,7 ton (0,01 kg/invånare) fiskeredskap vidare till Fiskekretsen som är den producentorganisation som etablerats för detta ändamål.

Insamlat avfall per metod

Kg per invånare	2021	2022	2023	2024	2025
Fastighetsnära insamling, varav	195,0	188,8	186,4	189,4	185,4
Förpackningar ¹				5,4	7,0
Returpapper ²		0,1	0,3	0,6	0,7
Restavfall	160,7	159,4	156,5	149,7	142,7
Matavfall ³	34,3	29,3	29,6	33,7	35,0
Lämnat på ÅVC⁴, varav	293,2	268,9	226,0	253,6	263,6
Förpackningar ⁵	9,7	8,3	7,5	16,0	15,7
Restavfall	50,6	39,4	29,6	28,1	22,8
Träavfall ⁶	94,1	97,6	80,9	79,1	97,9
Trädgårdsavfall ⁷	44,8	41,7	34,2	43,0	39,2
Sten, kakel, porslin	37,2	27,7	25,0	28,8	25,5
El- och farligt avfall	25,7	23,8	22,6	23,0	23,6
Lämnat på insamlingsplats (LIP)⁸		10,9	12,7	38,0	36,0
Förpackningar				31,8	31,0
Returpapper		10,9 ⁹	12,7 ⁹	6,2	5,0
Summa	488,2	468,6	425,1	481,0	485,0

1) Producenterna hade insamlingsansvar på förpackningar t.o.m 2023

2) Returpapper hade producentansvar t.o.m 2021. Från och med 2022 upphörde det. Insamling och behandlingsansvar återgick då till kommunerna.

3) Insamlad mängd matavfall i tank ingår i dessa mängder

4) I mängderna som redovisat under ÅVC-rubriken redovisas de avfallsslag som utgör de största mängderna som tagits emot på ÅVC. I redovisad mängd ingår även insamling via trädgårdscontainrarna i Skara kommun och insamling via "Samlaren" och liknande.

6) För 2024 redovisas samtliga förpackningar. Mängden förpackningar innan 2023 avser endast wellpapp som då samlades in separat från förpackningsinsamlingen men är ändå en förpackningstyp.

6) Avser summan av returträ samt grenar och ris

7) Avser komposterbart trädgårdsavfall såsom löv, gräs och liknande

8) Insamlingsplatserna (LIP) kallades tidigare återvinningsstation (ÅVS)

9) Under 2022 och 2023 avser mängderna insamlad mängd returpapper för LIP och ÅVC ihop. Fr o m 2024 redovisas här enbart mängd från ÅVC. Totalt insamlad mängd returpapper var 2024 11,1 kg/inv och för 2025 10,1 kg/inv.

Fastighetsnära insamling

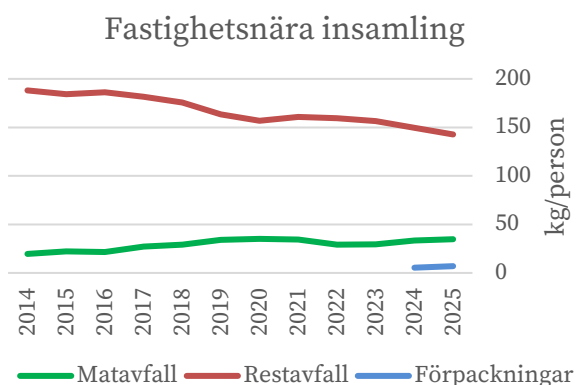
Från och med 2024 har A&ÅS insamlingsansvar för förpackningar. Under 2024 och 2025 var insamlingen fastighetsnära samt via insamlingsplatser och återvinningscentraler. Den fastighetsnära insamlingen av förpackningar har skett vid flerbostadshus och boende i småhus i Gullspångs kommun samt på Torsö. Insamlingen har skett dels via egen regi och delvis via upphandlad entreprenör. Insamling via entreprenör sker för samtliga krantömmande behållare vid flerbostadshus samt i kärl från flerbostadshus i de kommuner där insamling av mat- respektive restavfall sker med hjälp av upphandlade entreprenörer.

Insamlad mängd avfall inom begreppet fastighetsnära insamling (det vill säga insamlad inom traditionell sophämtning) har minskat med 3,9 kg/invånare jämfört med 2024. De avfallsslag som enligt gällande lagstiftning omfattas av fastighetsnära insamling är matavfall, restavfall samt förpackningar av papper, plast, metall, färgat glas samt ofärgat glas. Av det avfall som samlas in fastighetsnära har mängden restavfall minskat och mängden matavfall samt förpackningar

har ökat. Mängden matavfall och förpackningar som sorteras ut och samlas in fastighetsnära förväntas fortsätta öka i takt med att den fastighetsnära insamlingen av förpackningar byggs ut.

Att mängden matavfall ökar mellan 2024 och 2025 sker till följd av krav på

obligatorisk utsortering hos verksamheter och hushåll. I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar införs även obligatoriskt krav på utsortering av matavfall från hushåll.

I jämförelse med riksgenomsnittet för mat- och restavfall är det främst mängden matavfall som skiljer sig inom sophämtningen. Inom A&ÅS samlas 35 kg per invånare in 2025.

Insamlad mängd i Sverige 2024 var 47 kg/invånare. Insamlad mängd restavfall inom sophämtningen inom AÅS var 143 kg/invånare 2025. Riksgenomsnittet 2023 var även det 143 kg/invånare.

Naturvårdsverket gör regelbundet en undersökning av uppkommen mängd matavfall. Historiskt har den långvariga trend att den uppkomna mängden matavfall från hushållen har minskar, men sedan 2020 har mängden matavfall som hushållen slänger varit stabil på kring 60 kg per invånare, matsvinnet från hushållen bedöms, på nationell nivå vara 16 kg per invånare.

2.3 Insamling av slam etc från enskilda avloppsanläggningar

Under 2025 samlades totalt 61 899 kubikmeter slam från enskilda avloppsanläggningar in. Mängden slam varierar mellan åren, vilket uppfattas beroende på förskjutningar i tömningsmånad till följd av väderlek, bemanning och framkomlighet olika tider på året. Mängden påverkas även av antalet budningar från slutna tankar och minireningsverk samt hur många extra tömningar som beställs.

I och med Grästorps inträde i kommunförbundet skedde, via avtal med Grästorps farmartjänst, slamspridning på energiskog (salix). Detta avtal löpte ut 2024. Från och med 2025 har samtliga A&ÅS kommuner samma insamlingsentreprenör.

Både insamlingen och behandlingssätten för slam från små avloppsanläggningar blir alltmer differentierad. Förändringarna på insamlingssidan sker i takt med att nya typer av avloppsanläggningar anläggs. Anläggningstyper, tömningsbehov och de avfallsslag som uppstår förändras i snabb takt. Samtidigt minskar antalet kunder med små avloppsanläggningar. Allt fler bildar samfälligheter eller kopplar på sig mot det kommunala avloppsnätet.

Insamlad och avlämnad mängd slam från enskilda avloppsanläggningar

Kubikmeter	2021	2022*	2023	2024*	2025
Lämnat vid reningsverk	42 560	53 960	41 809	54 498	61 899
Mobil rensverk, vätskefas lämnat på VA-nätet	3 518	288	0	0	0
Spridning på åkermark/ energiskog	0	2 278	1 373	1 186	0
Summa	46 078	56 526	43 182	55 684	61 899

*Från 2022 ingår även Vara, Götene Grästorp i ovanstående mängder. Mängd slam i Essunga ingår i mängderna från 2024 då tömningarna sker via av A&ÅS upphandlad entreprenad.

2.3 Insamling av fett från fettavskiljare

Innan justeringen i Miljöbalken som innebar att begreppet hushållsavfall byttes mot kommunalt avfall (gällande från augusti 2020) var rättspraxis att fettavskiljare inte ingick i det kommunala insamlingsansvaret. Detta förändrades i och med införande av begreppet kommunalt avfall, i efterföljande utredningar (tex "Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar", september 2022) har frågan av avreglering av det kommunala insamlingsansvaret av fettavskiljare utvärderats. Med ledning av de remisser och propositioner för justerad avfallslagstiftning som skett förväntas regeringen i början av 2026 fatta beslut som tydliggör att fettavskiljarna även fortsättningsvis kommer ha kommunalt insamlingsansvar.

Med anledning av ovanstående justering har fettavskiljare tagits med i upphandlingar av tömning av enskilda avlopp som skett efter augusti 2020. Detta innebär att insamling har skett av kommunalförbundets upphandlade entreprenör i Vara och Götene från 2023 och i Essunga från 2024. Från och med 2025 omfattas även Grästorp i samma avtal som för Vara och Götene. Under 2025 har upphandling gjorts som säkrar att insamling sker i A&ÅS regi från 2027 i samtliga av A&ÅS medlemskommuner.

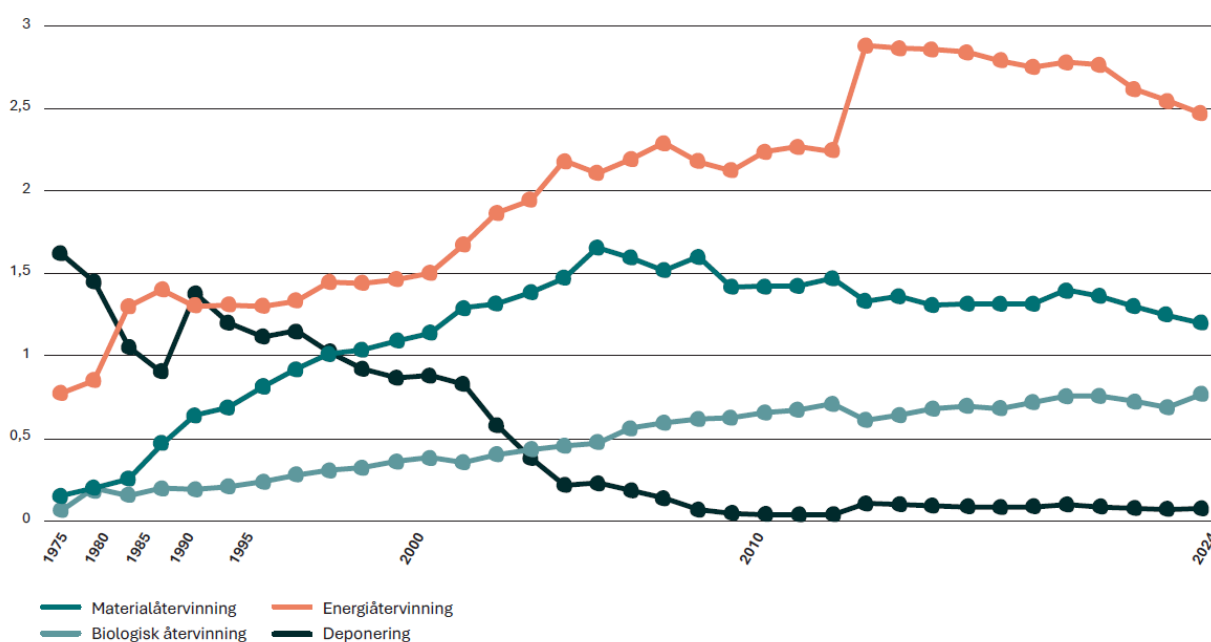
Insamlad och omhändertagen mängd fett från fettavskiljare

Kubikmeter	2023	2024	2025
Insamlad mängd	245	357	384

3. Avfallsbehandling

Samtidigt som mängderna avfall har ökat har sättet att behandla avfallet förändrats på ett betydande sätt under de senaste drygt 40 åren. Sättet att behandla avfall har skiftat från att i stort sett allt avfall deponerades till att avfallet tas om hand, dels genom att avfallet materialåtervinns och får nytt liv som nya produkter eller genom att det energi återvinns och därmed nyttjas för framställning av värme och el.

BEHANDLAD MÄNGD HUSHÅLLSAV FALL I SVERIGE 1975-2024 TOTALA MÄNGDER (MILJONER TON)

Från och med 2014 hämtas uppgifterna från kommundelen i Avfall Web och avser avsedd behandlingsmetod. Före 2014 har uppgifterna hämtats från behandlingsanläggningarna.

Källa: Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2024".

3.1 Avfallsbehandling inom A&ÅS

Energiåtervinning/termisk behandling av avfall utgör 54% av de totalt hanterade mängderna inom A&ÅS. Detta innebär att detta fortfarande den främsta behandlingsformen för det

avfall som samlas in inom A&ÅS. Om man bortser från träavfall har mängden avfall till energiåtervinning/termisk behandling minskar mängden tydligt över åren. 98 kg per invånare, dvs 37% av avfallet som lämnades till energiframställning under 2025 utgjordes av olika typer av träavfall.

Under 2025 (2024 år siffror inom parentes) har det inom A&ÅS, utöver slam från små avloppsanläggningar, samlats in totalt 485,1 kg (481,0 kg) avfall per invånare. I A&ÅS uppgifter ingår även det avfall som verksamheter lämnar på ÅVC:er med återvinningskort.

Av insamlat avfall har:

- 23,6 kg (23,0 kg) el- och farligt avfall samlats in för omhändertagande
- 74,8 kg (78,3 kg) lämnats till biologisk materialåtervinning via rötning eller kompostering
- 120,5 kg (119,9 kg) lämnats till materialåtervinning på annat sätt. Häri ingår även mängden textilier och det avfall lämnats till återvinnig som anläggningsändamål.
- 263,4 kg (256,9 kg) lämnats för energiåtervinning/behandlas termiskt och använts som bränsle för produktion av värme och el.
- 1,5 kg (1,5 kg) har lämnats till eftersortering.
- 1,3 kg (1,4 kg) lämnats för deponering.

Behandlad mängd hushållsavfall per person i Sverige har minskat sedan 2020. Insamlad mängd per behandlingsmetod framgår nedan. För jämförelse har mottagen mängd avfall från verksamheter har uppskattats och räknats bort i dessa siffror. Uppgifterna innan 2024 omfattar även den av producenterna insamlad mängden förpackningar.

Kg/person	2020	2021	2022	2023	2024
Materialåtervinning	118	115	108	105	98
Återvinning av konstruktionsmaterial	17	16	15	13	15
Biologisk återvinning*	73	72	69	65	72
Energiåtervinning	268	264	249	242	234
Deponering	9	8	7	6	7
Totalt behandlad mängd	485	474	449	431	426

Källa: Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2024".

3.2 Omhändertagande av farligt avfall

Den största andelen farligt avfall som samlas in på A&ÅS återvinningscentraler utgörs av elavfall och impregnerat träavfall.

Mängd elavfall och annat farligt avfall vid återvinningscentraler

Kg per invånare	2021	2022	2023	2024	2025
Elavfall*	14,1	14,6	14,1	13,1	13,2
Impregnerat träavfall	8,6	6,8	5,9	7,0	7,4
Annat farligt avfall*	3,0	2,4	2,6	2,9	3,0
Summa	25,7	23,8	22,6	23,0	23,6

*I dessa siffror ingår även mängder från "Samlaren" och liknade

Totala mängden farligt avfall har varit på likvärdig nivå de senaste fyra åren.

Stora delar av det farliga avfallet såsom exempelvis färg och oljeavfall materialåtervinns medan impregnerat träavfall energiåtervinns och asbest deponeras.

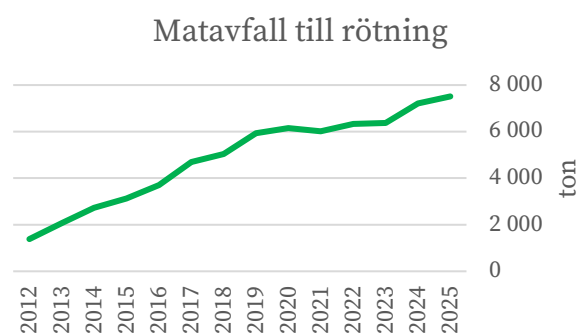
3.3 Materialåtervinning

Materialåtervinning delas upp i biologisk återvinning och annan materialåtervinning.

Exempel på biologisk återvinning är rötning av matavfall och kompostering av trädgårdsavfall.

Biologisk återvinning

Utöver den insamling av matavfall som skedde i Falköpings kommun 2008 då de blev medlem i kommunalförbundet byggdes matavfallsinsamlingen ut inom kommunalförbundets tidigare 9 medlemskommuner mellan 2011 och 2019. Därefter har mängden ökat till följd av nya

medlemskommuner där utsortering av matavfall införts samt införandet av krav på obligatorisk utsortering av matavfall.

Under 2025 ökade matavfallsmängden med 284 ton och var därmed 7 563 ton, vilket motsvarar 35,0 kg/invånare.

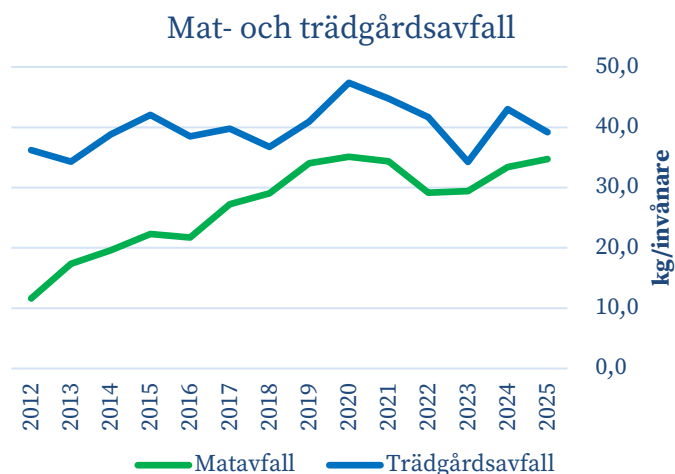
Mängden förväntas öka ytterligare fram till 2028 då kraven på obligatorisk utsortering införts hos alla kundgrupper i alla medlemskommuner.

Mängden trädgårdsavfall (löv, gräs etc)

hushållen lämnar vid återvinningscentralerna varierar över åren. Variationen beror på väder, hur många som har hemmasemester och andra liknade faktorer. Mottagen mängd under trädgårdsavfall 2024 var 39,2 kg/invånare. Normal nivå på mottagen mängd trädgårdsavfall inom A&ÅS är 38 - 42 kg/invånare.

Trädgårdsavfallet som tas emot komposteras

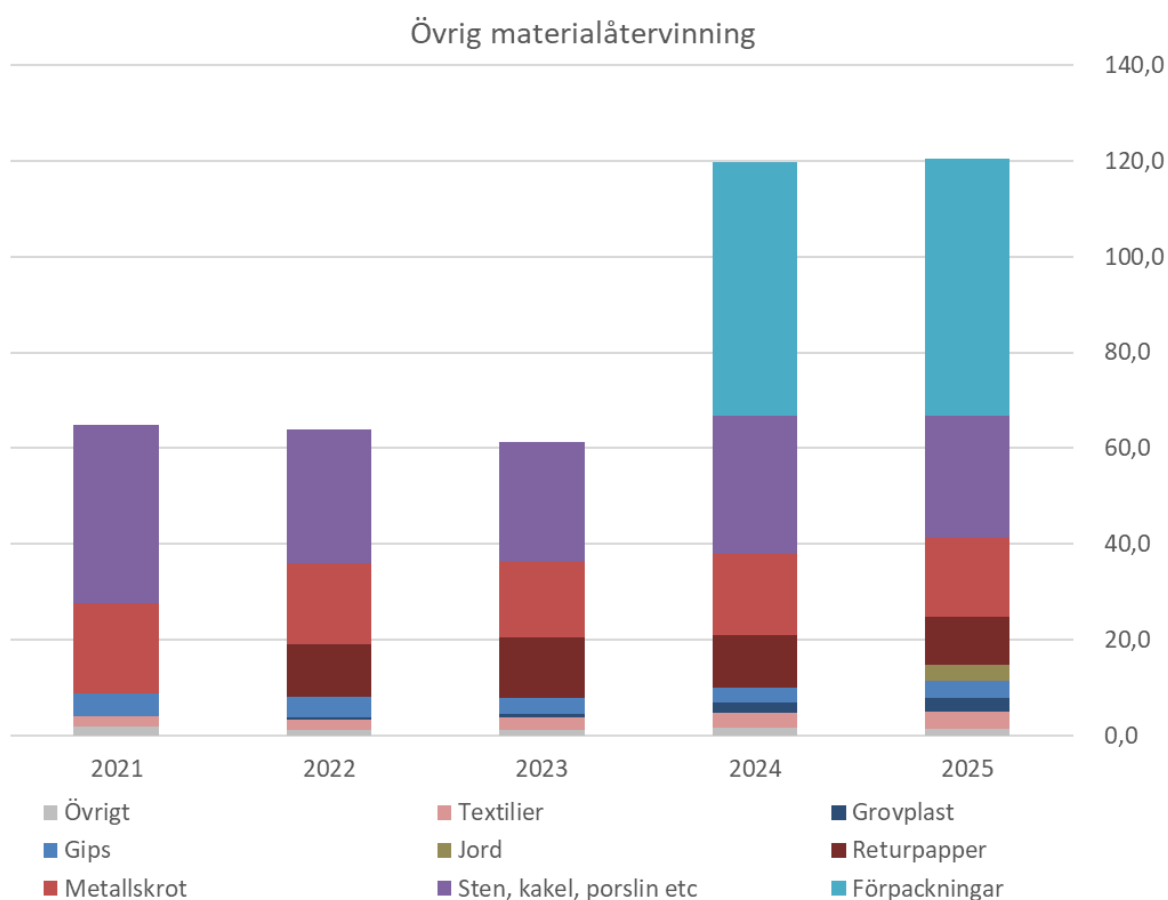
och nyttiggörs som växtnäring antingen genom att den säljs som del i olika typer av jordprodukter eller används i samband med sluttäckning av deponier.

Övrig materialåtervinning

Övrig materialåtervinning utgörs exempelvis av insamling av avfall för materialåtervinning av förpackningar, gips och metallskrot samt användande av sten, kakel, porslin etc i anläggningsändamål vid till exempel vägbyggnationer i samband med sluttäckning av deponier.

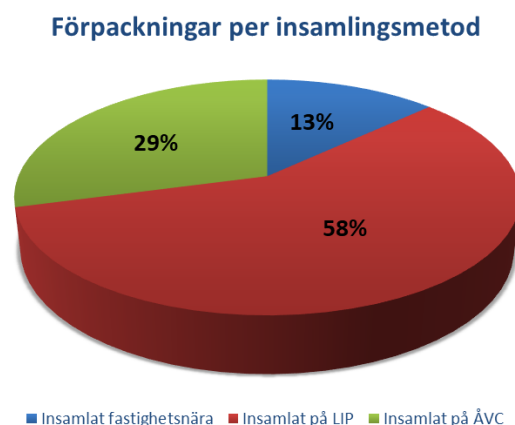
Utsorteringen av grovplast som, utöver den sortering som sedan 2021 fanns vid Rödjorna ÅVC, påbörjades i A&ÅS regi 2022 då Vara och Essunga blev medlemmar i kommunalförbundet. Därefter har utsortering införts vid flertalet av A&ÅS återvinningscentraler. Vid slutet av 2025 sorterades grovplast ut vid 11 av 21 återvinningscentraler. Mängden grovplast har från föregående år ökat från 2,1 kg/invånare till 2,6 kg/invånare.

Kommunalförbundet har haft insamlingsansvar för returpapper sedan producentansvaret på returpapper avskaffades 2022 samt har haft insamlingsansvar för förpackningar från och med 2024.

Den fortsatta trenden med minskade mängder returpapper har fortsatt även under 2025. Under 2025 samlades totalt 10,1 kg returpapper in per invånare, vilket innebär en minskning med 1,0 kg/invånare jämfört med tidigare år. Av insamlad mängd returpapper samlades 5,0 kg returpapper via insamlingsplatserna, 4,4 kg samlades in på ÅVC och 0,7 kg samlades in fastighetsnära, vid flerbostadshus eller motsvarande.

Under 2025 samlades totalt 53,7 kg förpackningar in per invånare. Av detta samlades 31,0 kg via insamlingsplatserna, 15,7 kg samlades in på ÅVC och 7,0 kg samlades in fastighetsnära. 2024 var det första året med kommunalt insamlingsansvar för förpackningar. Jämfört med 2024 har en viss förskjutning av insamlade mängder från insamlingsplatser och ÅVC mot fastighetsnära insamling skett.

Insamlad mängd per förpackningsslag

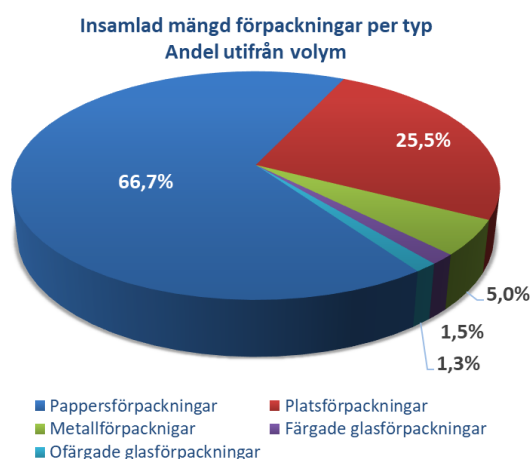
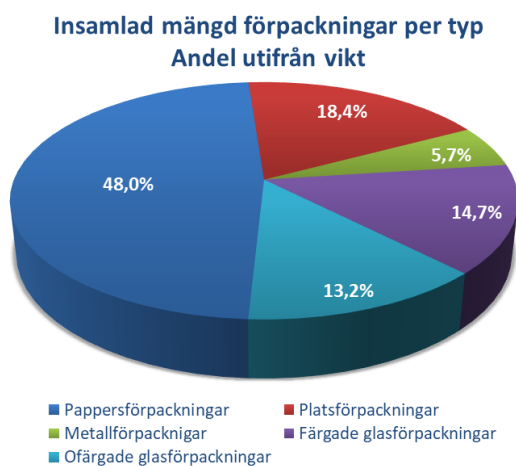
Kg per invånare	2024	2025
Förpackningar av papper/kartong*	23,7	25,8
Förpackningar av plast	9,8	9,9
Förpackningar av metall	3,5	3,1
Förpackningar av färgat glas	8,2	7,9
Förpackningar av ofärgat glas	7,9	7,1
Summa	53,1	53,7

*I uppgifterna för förpackningar av papper/kartong ingår även wellpapp insamlat på ÅVC.

Jämfört med 2024 har total insamlad mängd förpackningar ökat något (+0,6 kg/invånare). Samtidigt har insamlad mängd av förpackningar av glas och metall har minskat. Detta troligen som en effekt av att livsmedel fortsatt i allt större utsträckning övergår till förpackningar i plast eller kartong istället för glas och metall.

Vanligen redovisas insamlade mängd i vikt, men i samband med insamling är det volymen på avfallet som är avgörande för behov av behållarstorlek och tömningsintervall. Vid jämförelse av dessa bägge redovisningsmetoder framgår tydligt att volymbehovet vid insamling av förpackningar främst utgörs av pappers- respektive plastförpackningar och att volymen på förpackningar av glas och metall är lågt, lägst volymbehov har glas.

Förpackningar av glas och metall har, till skillnad för plast- respektive pappersförpackningar, en hög utsorteringsnivå. Vid de plockanalyser A&ÅS genomfört efter att fastighetsnära insamling startat återfanns mycket små mängder av glas- och metallförpackningar i restavfallet. Samma resultat erhöles oavsett om glaset samlat in fastighetsnära (som i fallet småhus i Gullspång) eller inte (som var fallet småhus på Torsö). Däremot var det i restavfallet, även efter att den fastighetsnära insamlingen av förpackningar införts, fortsatt vanligt med förpackningar av främst plast men även papper/kartong. Med andra ord det ökade volymbehov som krävs om kommuninvånarna sorterar ut sina förpackningar helt berör främst förpackningar av plast och papper/kartong.

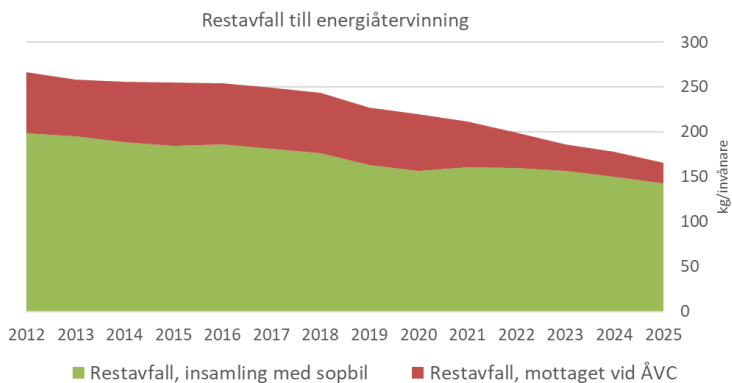

3.4 Energiåtervinning

Energiåtervinning (avfallsförbränning) är en termisk behandling som innebär att energi utvinns ur avfallet. Avfallet nyttiggörs som bränsle för produktion av värme och el. Avfall lämnats både till Skövde Energi och Lidköping Energi. Under 2024 lämnade A&ÅS 28 634 ton restavfall till Skövde energi och 6 621 ton restavfall till Lidköpings energi.

Enligt rapport om Svensk avfallshantering för 2024 behandlade 58 400 ton avfall vid Värmekällan, Skövde värmeverks avfallsförbränning i Skövde. Från detta producerade värme motsvarade 173 GWh samt el motsvarande 0 GWh. 108 180 ton avfall behandlades vid Lidköpings energis värmeverk PC Filen under 2024. Från detta producerades 339 GWh värme och 31 GWh el.

Under 2025 har inom A&ÅS den totala mängden restavfall minskat med 12,3 kg per invånare. Minskningen sker både inom sophämtningen (-7,0 kg) och på ÅVC (-5,3 kg).

Mängden restavfall vid ÅVC minskar till följd av införandet av "sortera säcken"

men även i takt med att grovplastinsamling införs vid ÅVC:erna. Från och med 2026 har "sortera säcken" införts vid A&ÅS samtliga ÅVC:er.

Mängd avfall till energiåtervinning/bränsle

Kg per invånare	2021	2022	2023	2024	2025
Restavfall via sopkärl	160,7	159,4	156,5	149,7	142,7
Restavfall på ÅVC	50,6	39,4	29,6	28,1	22,8
Träavfall på ÅVC	94,1	97,6	80,9	79,1	97,9
Summa	305,4	296,4	267,0	256,9	263,4

Träavfall, som här både avser returträ samt grenar och ris, nyttiggörs i huvudsak vid anläggningar vars bränsle helt eller till del utgörs av träavfall och skogsflis/pellets. Träavfallet ersätter därmed jungfruligt material från skogsavverkningar.

Mängden träavfall som inkommit till återvinningscentralerna varierar kraftigt under åren. Mängden träavfall har dock sjunkit kraftigt sedan extremåret 2020, då insamlad mängd träavfall var 134 kg/invånare. Den förhöjda nivån var en effekt av Coronapandemin.

3.5 Deponering

Det som normalt lämnas till deponin från A&ÅS återvinningscentraler utgörs enbart av isoleringsprodukter av sten- och glasfiberull.

Mängd avfall till deponi

Kg per invånare	2021	2022*	2023	2024	2025
Avfall till deponi	1,2	1,8	1,2	1,4	1,3

* Från och med 2022 ingår Götene, Vara, Essunga och Grästorp med i siffrorna.

Under 2025 var mängden avfall till deponi inom A&ÅS område 1,3 kg per invånare, vilket fås ses som normal mängd inom A&ÅS. Mängden understiger klart riksgenomsnittet som för 2024 var 7 kg per invånare enligt Avfall Sveriges rapport "Svensk avfallshantering, 2024".

3.6 Avfall till eftersortering

Inom A&ÅS lämnas vanligen enbart fönster till eftersortering. Under 2025 samlades 328 ton fönster in, vilket motsvarar ca 1,5 kg/invånare. Av fönstren blir glas, som används i konstruktionsmaterial, och fönsterkarmar som lämnas antingen som metallåtervinning eller till energiåtervinning beroende på vad de består av.

Mängd avfall till eftersortering

Kg per invånare	2022	2023	2024	2025
Avfall till eftersortering	2,7	1,1	1,5	1,5

Godkänd av kommunfullmäktige

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Töreboda kommun
Vara kommun